ZG in beeld

Arbeidsmarkt- en onderwijsuitkomsten van personen met een zintuiglijke beperking die Zvw ZG-zorg hebben gedeclareerd in de periode 2015 t/m 2019

Eline Heppe
Ilja Cornelisz
Chris van Klaveren
Teun van Dommelen

Bartiméus: fonds
Voor alle mensen die slechtziend of blind zijn
Visio
VU Vrije Universiteit Amsterdam
Amsterdam Center for Learning Analytics
Stichting Blindenhulp
Kentalis Koninklijke Kentalis

ZG in Beeld

Arbeidsmarkt- en onderwijsuitkomsten van personen met een Zintuiglijke beperking die Zvw ZG-zorg hebben gedeclareerd in de periode 2015 t/m 2019.

December 2022

dr. E.C.M. Heppe (e.heppe@kentalis.nl)
dr. I. Cornelisz (i.cornelisz@vu.nl)
dr. C.P.B.J. van Klarveren (c.p.b.j.van.klaveren@vu.nl)
T. van Dommelen MSc.

Vormgeving: you-made-it.nl

Gegevens uit dit rapport mogen alleen worden overgenomen onder vermelding van titel van het rapport, de namen van de auteurs en het jaartal.

Inhoud

1 Inleiding **4**
1.1 Onderzoeksvragen 6

2 Methode **9**
2.1 Populaties **9**
2.1.1 De declaranten 9
2.1.2 De Nederlandse populatie 10
2.1.3 De gematchte populatie(s) 10
2.2 Databestanden **11**
2.3 Analyses **12**
2.3.1 Duurmodellen 12

3 Resultaten **14**
3.1 VI declaranten **14**
3.1.1 Algemeen 14
3.1.2 Arbeidsmarktuitkomsten 15
3.1.3 Onderwijsuitkomsten 23
3.1.4 Duurmodellen 31
3.2 DSH declaranten **39**
3.2.1 Algemeen 39
3.2.2 Arbeidsmarktuitkomsten 40
3.2.3 Onderwijsuitkomsten 47
3.3 TOS declaranten **53**
3.3.1 Algemeen 53
3.3.2 Arbeidsmarktuitkomsten 54
3.3.3 Onderwijsuitkomsten 61

4 Conclusies **66**
4.1 VI declaranten **66**
4.2 DSH declaranten **66**
4.3 TOS decaranten **68**

5 Bijlage **70**
5.1 Definities arbeidsmarktuitkomsten **70**
5.1.1 Arbeidspercentage 70
5.1.2 Sociaaleconomische categorieën 70

ZG in beeld

1 Inleiding

Eerder onderzoek naar de arbeidsparticipatie van mensen met een zintuiglijke beperking in Nederland laten wisselende percentages zien, zowel in onderzoek naar mensen met een visuele beperking als dove en slechthorende mensen. De arbeidsparticipatie van mensen met een taalontwikkelingsstoornis (TOS) is in Nederland nauwelijks onderzocht. Eerdere onderzoeken die zijn gedaan naar de arbeidsparticipatie van mensen met een Zintuiglijke beperking zijn over het algemeen gebaseerd op zelfrapportages via interviews en enquêtes. Dit kan leiden tot selectieve respons, waardoor resultaten mogelijk niet representatief zijn. Om een beter beeld te krijgen van de werkelijke arbeidsparticipatie van Nederlanders met een zintuiglijke beperking hebben Heppe en collega's in 2019 het onderzoek Visueel in Beeld gestart. In dit onderzoek richtten zij zich specifiek op Nederlanders met een visuele beperking. Vernieuwend aan dit onderzoek was dat zij geen gebruik maakten van data opgehaald door middel van interview of enquêtes, maar van data die met regelmaat systematisch verzameld worden door administratieve instanties zoals gemeenten, zorgverzekeraars en andere overheidsinstanties. Deze data, ook wel microdata genoemd, worden opgeslagen bij het Centraal Bureau voor Statistiek (CBS). Door gebruik te maken van deze data werd het onderzoek naar de arbeidsparticipatie van Nederlanders met een visuele beperking (VI declaranten) grootschaliger en met een duidelijke doelpopulatie. Een bijkomend voordeel was dat er geen beroep hoeft te worden gedaan op deze populatie zelf wanneer het gaat om het verzamelen van de data. De resultaten van dit onderzoek zijn hier terug te vinden.

In 2021 zijn Heppe en collega's het vervolgonderzoek **ZG in Beeld** gestart. Dit onderzoek richt zich niet alleen op het in kaart brengen van de arbeidsparticipatie van Nederlanders met een visuele beperking, maar ook van dove en slechthorende Nederlanders (DSH declaranten) en Nederlanders met een TOS (TOS declaranten). In dit onderzoek staan naast arbeidsparticipatie ook onderwijsuitkomsten centraal. In het ZG in Beeld-onderzoek wordt wederom gebruik gemaakt van CBS microdata. In dit onderzoek zijn drie specifieke subpopulaties geïdentificeerd: 1) VI-declaranten; 2) DSH-declaranten; 3) TOS-declaranten. Dit zijn personen die gebruik hebben gemaakt van Zintuigelijk Gehandicaptenzorg (ZG-zorg) in de periode 2015 t/m 2019.

Voorafgaand aan de start van het onderzoek ZG in Beeld zijn meerdere onderzoeksvragen opgesteld. Deze onderzoeksvragen zijn opgesteld in samenspraak met mensen met een zintuiglijke beperking, belangenvertegenwoordigers, zorg- en onderwijsprofessionals die werken met mensen met een zintuiglijke beperking, beleidsmakers en onderzoekers. Een overzicht met de vooraf opgestelde onderzoeksvragen wordt hieronder weergeven. Het overzicht geeft ook weer welke vragen door middel van het ZG in Beeld-onderzoek zijn beantwoord voor welke doelgroepen. Deze antwoorden zijn terug te lezen in dit verslag.

1.1 Onderzoeksvragen

	Onderzoeksvragen	VI declaranten	DSH declaranten	TOS declaranten
	Algemeen			
1	Hoe verhouden declaranten zich t.o.v. de gematchte en NL populatie in termen van leeftijd, geslacht, hoogst behaalde opleiding en migratieachtergrond?	v	v	v
	Arbeidsmarktuitkomsten			
2	Hoe verhoudt het arbeidspercentage van declaranten zich t.o.v. de gematchte en NL populatie?	v	v	v
3	Hoe verhouden de sociaaleconomische categorieën die declaranten bekleden zich t.o.v. de gematchte en NL populatie?	v	v	v
4	Hoe verhouden de karakteristieken van de banen van declaranten zich t.o.v. de gematchte en NL populatie?	v	v	v
5	Hoe verhoudt de gemiddelde duur van de (eerste) banen van declaranten zich t.o.v. de gematchte en NL populatie?	v	v	v
6	Hoe verhouden de karakteristieken van declaranten die in de ziektewet komen zich t.o.v. de gematchte en NL populatie?	v	v	x
	Onderwijsuitkomsten			
7	Een weerspiegeling van het opleidingsniveau van declaranten en de NL populatie.	v	v	x

8	Zijn er verschillen in gemiddelde duur van het afronden van de hoogst behaalde opleiding tussen declaranten en de gematchte en NL populatie?	v	v	x
9	Zijn er verschillen in gemiddelde duur van het afronden van de hoogst behaalde opleiding tussen declaranten die ooit speciaal onderwijs[1] hebben gevolgd en alle declaranten?	v	x	x
10	Zijn er verschillen in hoe de transitie van school naar werk verloopt tussen declaranten en de gematchte en de NL populatie?	v	v	x
11	Zijn er verschillen in hoe de transitie van school naar werk verloopt tussen declaranten die ooit speciaal onderwijs hebben gevolgd en alle declaranten?	v	x	x
12	Is er een verschil tussen het gegeven basisschool eindtoetsadvies en de uiteindelijk hoogst behaalde opleiding van declaranten en de gematchte populatie?	v	v	v

Duurmodellen

13	Hoe verhouden de kansen tot uitstroom naar een bepaalde sociaaleconomische categorie na het behalen van het diploma van declaranten zich t.o.v. de NL populatie en een gematchte populatie?	v	x	x
14	Hoe verhouden de kansen tot uitstroom vanuit een baan naar een bepaalde sociaaleconomische categorie van declaranten zich t.o.v. de NL populatie en een gematchte populatie?	v	x	x

1. De categorie speciaal onderwijs bestaat uit het Speciaal Onderwijs, Speciaal Basisonderwijs en het Voortgezet Speciaal onderwijs.

ZG in beeld

2 Methode

2.1 Populaties

2.1.1 De declaranten

Sinds 2015 is in Nederland binnen de zorgverzekeringswet (zvw) een specifieke categorie voor verzekerde zintuigelijk gehandicaptenzorg (ZG-zorg). ZG-zorg omvat multidisciplinaire zorg voor mensen met een visuele of auditieve beperking, of een communicatieve beperking als gevolg van een taalontwikkelingsstoornis (Zorginstituut Nederland, z.d.). Het doel van ZG-zorg is om de verzekerde zo zelfstandig mogelijk te laten functioneren. De verzekerde kan gebruik maken van ZG-zorg als er sprake is van: een visuele beperking bij een gezichtsscherpte van <0.3 aan het beste oog, een gezichtsveld van <30 graden, of een gezichtsscherpte tussen 0.3 en 0.5 aan het beste oog met daaraan gerelateerde ernstige beperkingen in het dagelijks functioneren; of een auditieve beperking als het drempelverlies bij het audiogram ten minste 25 dB bedraagt, verkregen door het gehoorverlies bij frequenties van 1000, 2000 en 4000 Hz te middelen of als het drempelverlies groter is dan 25 dB bij een meting volgens de Fletcher index, het gemiddelde verlies bij frequenties van 500, 1000 en 2000 Hz; of er sprake is van een communicatie beperking als gevolg van een taalontwikkelingsstoornis (TOS) als de stoornis te herleiden is tot neurobiologische en/of neuropsychologische factoren. Daarnaast is een voorwaarde voor TOS dat deze primair is. Dat wil zeggen dat andere problematiek (psychiatrisch, fysiologisch, neurologische) ondergeschikt is aan de taalontwikkelingsstoornis. TOS wordt gekarakteriseerd door ernstige problemen in taalverwerving van de moedertaal. Het betreft hier dus niet taalverwervingsproblematiek in verband met een tweede taal of anderstaligheid (Zorginstituut Nederland, z.d.)

In het huidige onderzoek is gebruik gemaakt van de declaratiebestanden van de ZG-zorg. Op basis daarvan zijn drie subpopulaties geïdentificeerd: 1) Nederlanders die ZG-zorg hebben gedeclareerd voor een visuele beperking (VI declaranten; N = 61.954); of 2) dove en slechthorende Nederlanders die ZG-zorg hebben gedeclareerd (DSH declaranten; N = 5.609); en 3) Nederlanders die ZG-zorg hebben gedeclareerd vanwege een taalontwikkelingsstoornis (TOS) (TOS declaranten; N = 17.375). Ten tijden van het uitvoeren van het onderzoek was er data van declaraties binnen de ZG-zorg beschikbaar voor de periode van **2015** tot en met **2019**.

2.1.2. De Nederlandse populatie

Naast de drie populaties declaranten wordt ook de Nederlandse populatie meegenomen in het onderzoek. Deze populatie wordt meegenomen om de gevonden resultaten voor declaranten te kunnen vergelijken met de Nederlandse populatie. De Nederlandse populatie bestaat uit alle Nederlanders minus de Nederlanders die ZG-zorg hebben gedeclareerd. Vanwege de omvang van de Nederlandse populatie (rond de 17.18 miljoen mensen ten tijden van het uitvoeren van het onderzoek) en daarmee de complexiteit die het analyseren van zulke hoeveelheden data met zich meebrengt, is er een willekeurige steekproef van 2 miljoen personen uit de Nederlandse populatie getrokken. Deze steekproef van 2 miljoen Nederlanders is representatief voor de gehele Nederlandse populatie.

2.1.3. De gematchte populatie(s)

In het onderzoek worden ook gematchte populaties meegenomen. Deze populaties worden meegenomen om de gevonden resultaten van de drie populaties declaranten niet enkel met de NL populatie maar tevens met een gematchte populatie te kunnen vergelijken. Een gematchte populatie is **exact gelijk** aan de populatie declaranten op meerdere achtergrondkenmerken (bijv. leeftijd, geslacht, opleidingsniveau en migratieachtergrond). Door de gevonden resultaten van een populatie declaranten te vergelijken met een gematchte populatie kunnen gevonden verschillen in resultaten tussen beiden niet het gevolg zijn van verschillen in achtergrondkenmerken. Bijvoorbeeld, een gevonden verschil in uurloon kan dan niet het gevolg zijn van een verschil in gemiddelde leeftijd tussen de twee populaties. De gematchte populatie is geïdentificeerd op basis van een matchtingsprocedure. In een matchingprocedure wordt elke declarant die een ZG-zorg declaraties heeft gedaan gematcht aan één andere Nederlander met exact gelijke achtergrondkenmerken.

In dit onderzoek zijn drie matchingprocedures toegepast. In iedere procedure zijn verschillende achtergrondkenmerken gebruikt om populaties te matchen.

1. In de eerste matchingsprocedure zijn de populaties gematcht op de volgende achtergrond kenmerken: leeftijd, geslacht, hoogst behaalde opleiding en migratieachtergrond (*onderzoeksvraag 1 t/m 11*).
2. In de tweede matchtingsprocedure zijn de populaties gematcht op de volgende achtergrondkenmerken: leeftijd, geslacht, migratieachtergrond en het basisschool eindtoetsadvies (*onderzoeksvraag 12*).
3. In de derde matchtingsprocedure zijn de populaties gematcht op de volgende achtergrondkenmerken: leeftijd, geslacht, hoogst behaalde opleiding, migratieachtergrond en werkzame sector (*onderzoeksvragen 13 en 14*).

2.2 Databestanden

Meerdere databestanden zijn gebruikt om inzicht te krijgen in de arbeidsparticipatie en onderwijsuitkomsten van de drie populaties declaranten in dit onderzoek. Deze databestanden zijn aan elkaar gekoppeld door middel van een anonieme code (RINPERSOON- nummer). Deze anonieme code wordt door het CBS toegewezen. De volgende databestanden zijn voor dit onderzoek gebruikt:

- Achtergrondkenmerken: GBAPERSOONTAB
- Arbeidsparticipatie: SECMBUS en SPOLISBUS
- Onderwijsuitkomsten: HOOGSTEOPLTAB, STUDERENDENBUS, INSCHRWPOTAB, DIPLOMAHOTAB/DIPLOMAMBOTAB

Voor de gebruikte databestanden is documentatie beschikbaar over hoe de databestanden zijn samengesteld en wat de databestanden bevatten. Deze documentatie is beschikbaar via de website van het CBS: https://www.cbs.nl/nl-nl/onze-diensten/maatwerk-en-microdata/microdata-zelf-onderzoek-doen/catalogus-microdata.

2.3 Analyses

De analyses voor dit onderzoek zijn uitgevoerd binnen de beveiligde omgeving en via de beveiligde internetverbinding van het CBS. Alle databestanden zijn ten alle tijden tijdens het onderzoek binnen de beveiligde omgeving van het CBS gebleven. Daarnaast zijn alle resultaten die op basis van dit onderzoek zijn gegeneerd gecontroleerd door het CBS voordat deze naar buiten konden worden gebracht. Alle analyses zijn uitgevoerd binnen het analyseprogramma Stata (StataCorp. 2021. Stata Statistical Software: Release 17. College Station, TX: StataCorp LLC), zowel voor het verkrijgen van de beschrijvende statistieken voor onderzoeksvragen 1 t/m 12 alsook de duurmodellen voor onderzoeksvragen 13 en 14.

2.3.1 Duurmodellen

Duurmodellen kunnen worden gebruikt om specifieke overgangskansen te schatten, zoals –bijvoorbeeld in deze studie- overgangskansen vanuit een bepaalde status (bijv. behalen opleiding) naar een andere status (bijv. werknemer). In een duurmodel wordt rekening gehouden met dat deze overgangskansen kunnen worden beïnvloed door het type baan, individuele achtergrondkenmerken en de duur van de status.

Voor het beantwoorden van onderzoeksvraag 13 zijn twee duurmodellen geschat. Deze analyses zijn gedaan om de overgangskansen (transitie) vanuit het behalen van een diploma (wo, hbo en mbo) naar een bepaalde sociaaleconomische categorie (bijv. werknemer) te schatten. Deze duurmodellen schatten de kans dat een individu na het behalen van een diploma (wo, hbo en mbo) uitstroomt naar een bepaalde sociaaleconomische categorie. Zie Bijlage 5.1.2. voor een toelichting op sociaaleconomische categorie.

Voor het beantwoorden van onderzoeksvraag 14 zijn ook twee duurmodellen geschat. Deze analyses zijn gedaan om de overgangskansen (transitie) vanuit de eerste baan (bijv. werknemer) na het behalen van een diploma (wo, hbo en mbo) naar een andere sociaaleconomische categorie (bijv. arbeidsongeschikt) te bepalen. Deze duurmodellen schatten de kans dat een individu vanuit de eerste baan na het behalen van een diploma (wo, hbo en mbo) uitstroomt naar een bepaalde sociaaleconomische categorie.

ZG in beeld

3 Resultaten

3.1 VI declaranten

3.1.1 Algemeen

Achtergrondkenmerken

In Tabel 1 is te zien dat er in totaal 61.994 VI declaranten zijn geïdentificeerd. De gemiddelde leeftijd van de VI declaranten is 52 jaar en 50% is vrouw. Van de VI declaranten heeft 8% een eerste generatie migratieachtergrond (de persoon is in het buitenland geboren met ten minste één in het buitenland geboren ouder) en 12% een tweede generatie migratieachtergrond (de persoon is in Nederland geboren met ten minste één in het buitenland geboren ouder).

Tabel 1. Achtergrondkenmerken

	VI declaranten (N = 61.954)	Gematchte populatie (N = 61.954)	NL populatie (N = 2.000.000)
Gemiddelde leeftijd	52 jaar	52 jaar	42 jaar
Geslacht	50% vrouw	50% vrouw	49% vrouw
1e generatie migratieachtergrond	8%	8%	28%
2e generatie migratieachtergrond	11%	11%	10%

Tabel 2. Hoogst behaalde opleiding

	VI declaranten (N = 61.954)	Gematchte populatie (N = 61.954)	NL populatie (N = 2.000.000)
Geen informatie	57%	57%	44%
Basisonderwijs	26%	26%	17%
vmbo/mbo1/havo, vwo – onderbouw	5%	5%	7%
mbo2-4/havo, vwo – bovenbouw	7%	7%	18%
hbo/wo master	5%	5%	14%

3.1.2 Arbeidsmarktuitkomsten

Arbeidspercentage

Zoals te zien is in tabel 3 heeft 36% van de VI declaranten tussen de 15 en 65 jaar oud (N = 26.956) een betaalde baan gehad in de periode 2015 tot en met 2019. Zie Bijlage 5.1.1. voor de definitie van een betaalde baan hebben gehad. Voor de gematchte en de NL populatie ligt het arbeidspercentage relatief hoger.

Tabel 3. arbeidspercentage in de leeftijd van 15 t/m 65 jaar.

	VI declaranten (N = 26.956)	Gematchte populatie (N = 26.956)	NL populatie (N = 1.393.348)
Arbeidspercentage	36%	76%	72%

Sociaaleconomische categorieën

Het CBS registreert per maand ook de sociaaleconomische categorie(ën) waartoe een individu behoort. De toelichting per sociaaleconomische categorie is terug te vinden in bijlage 5.1.2. Tabel 4 toont dat 43% van de VI declaranten in de leeftijd 15 tot en met 65 jaar de sociaaleconomische categorie 'werknemer' bekleden. Het percentage werknemers is hoger voor de gematchte populatie en de NL populatie. Daarnaast zijn er minder VI declaranten in de leeftijd van 15 t/m 65 jaar die 'directeur/groot aandeelhouder' en '(overig) zelfstandige' zijn. Ook hebben VI declaranten in de leeftijd van 15 t/m 65 jaar minder vaak de sociaaleconomische categorie 'werkloosheidsuitkering' en 'bijstandsuitkering' ten opzichte van de gematchte populatie en de NL populatie. VI declaranten in de leeftijd van 15 t/m 65 jaar ontvangen vaker 'overige sociale voorzieningen' en hebben vaker gebruik gemaakt van de 'ziektewet/ arbeidsongeschiktheid' ten opzichte van de gematchte populatie en de NL populatie. Daarnaast gaan VI declaranten in de leeftijd van 15 t/m 65 jaar vaker met (vervroegd) pensioen ten opzichte van de gematchte en NL populatie en zijn zij minder vaak een meewerkend gezinslid ten opzichte van de gematchte en de NL populatie.

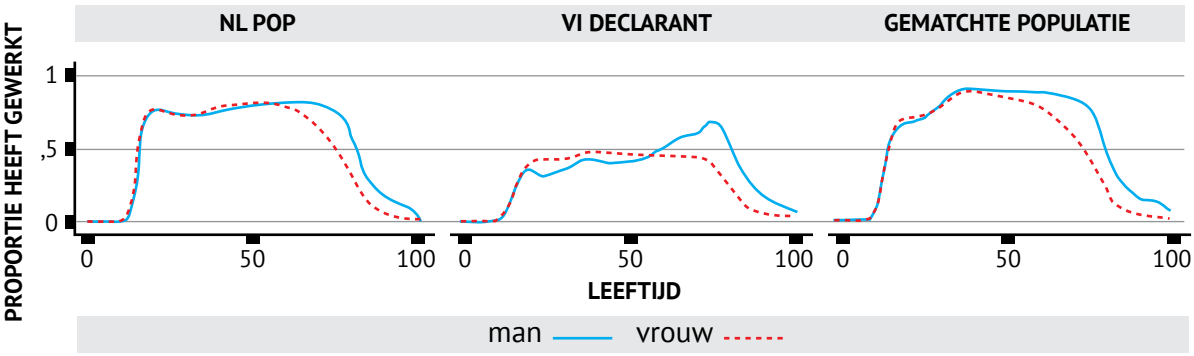
Tabel 4. Sociaaleconomische categorieën[1] in de leeftijd van 15 t/m 65 jaar.

	VI declaranten (N = 26.956)	Gematchte populatie (N = 26.956)	NL populatie (N = 1.265.184)
Werknemer	43%	84%	86%
Directeur/groot aandeelhouder	1%	4%	3%
Zelfstandige	6%	16%	14%
Overige zelfstandige	7%	13%	12%
Werkloosheidsuitkering	12%	19%	24%
Bijstandsuitkering	18%	23%	26%
Overige sociale voorzieningen	67%	23%	19%
Ziektewet/arbeidsongeschiktheid	76%	26%	23%
Pensioen	24%	19%	15%
Nog niet schoolgaand /schoolgaand/ studerend met inkomen	4%	5%	3%
Nog niet schoolgaand/schoolgaand/ studeren zonder inkomen	38%	39%	47%
Overige zonder inkomen	34%	33%	38%
Meewerkend gezinslid	30%	46%	53%

1. *De percentages van de populaties bij elkaar opgeteld zijn meer dan 100% omdat een enkel individu gedurende de periode waarvoor de sociaaleconomische categorieën zijn geregistreerd tot meerdere categorieën kan behoren.*

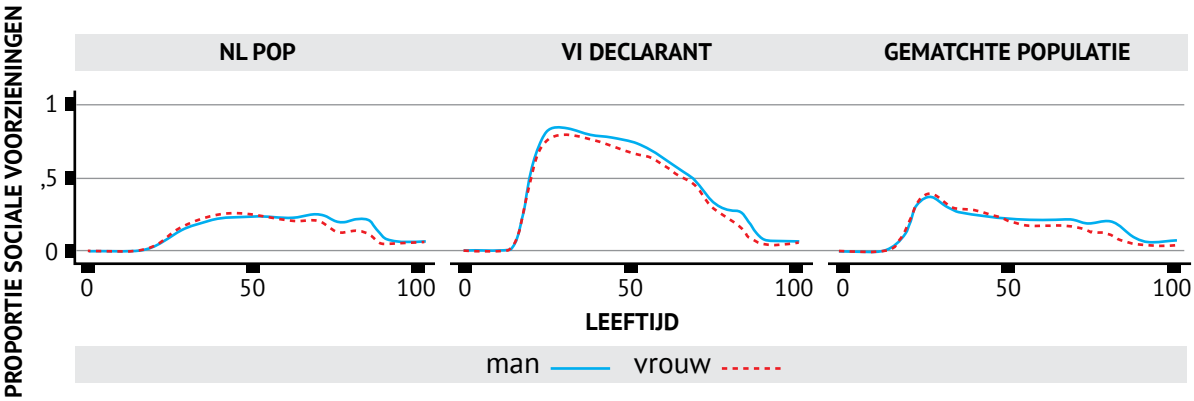
In Figuur 1 hebben zijn de sociaaleconomische categorieën 'werknemer', 'directeur/groot aandeelhouder' en '(overige) zelfstandige' samengevoegd tot één categorie, namelijk 'heeft gewerkt'. In deze figuur zijn de resultaten voor de VI declaranten, de gematchte populatie en de NL populatie uitgesplitst naar geslacht: man of vrouw. De figuur laat zien dat VI declaranten mannen en vrouwen minder vaak hebben gewerkt dan mannen en vrouwen in de gematchte populatie en de NL populatie. De figuur laat ook zien dat VI declaranten vrouwen vanaf ongeveer 20 jaar tot voorbij 50 jaar vaker hebben gewerkt dan VI declaranten mannen. Vanaf ongeveer 50 jaar hebben VI declaranten mannen vaker gewerkt dan de VI declaranten vrouwen.

Figuur 1. Proportie per leeftijd die heeft gewerkt uitgesplitst naar geslacht

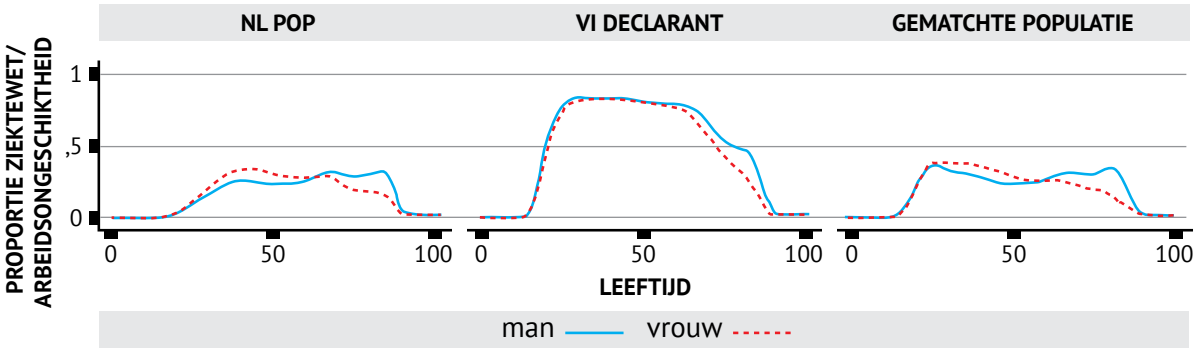
Ook de sociaaleconomische categorie 'overige sociale voorzieningen' is uitgesplitst naar geslacht: man en vrouw. Figuur 2 laat zien dat VI declaranten mannen en vrouwen vanaf de werkende leeftijd vaker gebruik hebben gemaakt van 'overige sociale voorzieningen' dan mannen en vrouwen in de gematchte en de NL populatie. De proportie VI declaranten mannen en vrouwen dat gebruik maakt van 'overige sociale voorzieningen' neemt af als leeftijd toeneemt. Daarnaast blijkt uit de figuur dat VI declaranten mannen vanaf de werkende leeftijd vaker gebruik maken van 'overige sociale voorzieningen' dan VI declaranten vrouwen.

Figuur 2. Proportie per leeftijd die overige sociale voorzieningen heeft ontvangen uitgesplitst naar geslacht

In Figuur 3 is de sociaaleconomische categorie 'ziektewet/arbeidsongeschiktheid' uitgesplitst naar geslacht: man en vrouw. De figuur laat zien dat VI declaranten mannen en vrouwen op alle leeftijden vaker in de 'ziektewet/arbeidsongeschiktheid' hebben gezeten dan mannen en vrouwen van de gematchte en de NL populatie. In de figuur zijn weinig verschillen te zien tussen VI declaranten mannen en VI declaranten vrouwen binnen de sociaaleconomische categorie 'ziektewet/arbeidsongeschiktheid'.

Figuur 3. Proportie per leeftijd die in de ziektewet/arbeidsongeschiktheid uitgesplitst per geslacht

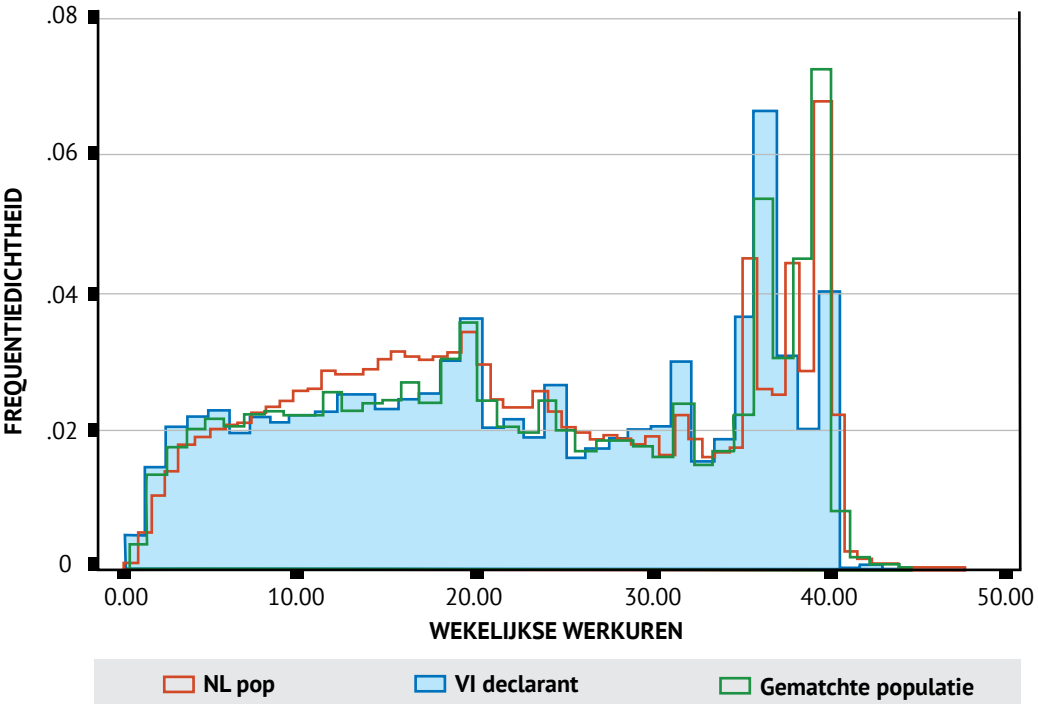

Karakteristieken van de banen

Wekelijkse werkuren

Verschillende karakteristieken van de banen zijn in kaart gebracht voor VI declaranten, de gematchte en de NL populatie die een baan hebben gehad. Allereerst is gekeken naar wekelijkse werkuren, dus hoeveel uren per week er worden gewerkt. Figuur 4 laat de proportionele verdeling van de wekelijkse werkuren zien voor de VI declaranten (blauw), de gematchte populatie (groen) en de NL populatie (rood) zien. In de figuur is een blauwe piek te zien bij 36 wekelijkse werkuren. Dit betekent dat VI declaranten relatief vaker 36 uur per week werken ten opzichte van de gematchte en NL populatie. Ook is er een piek voor de gematchte populatie en de NL populatie bij 40 uur per week. Dit betekent dat de gematchte en de NL populatie relatief vaak 40 uur per week werken ten opzichte van de VI declaranten.

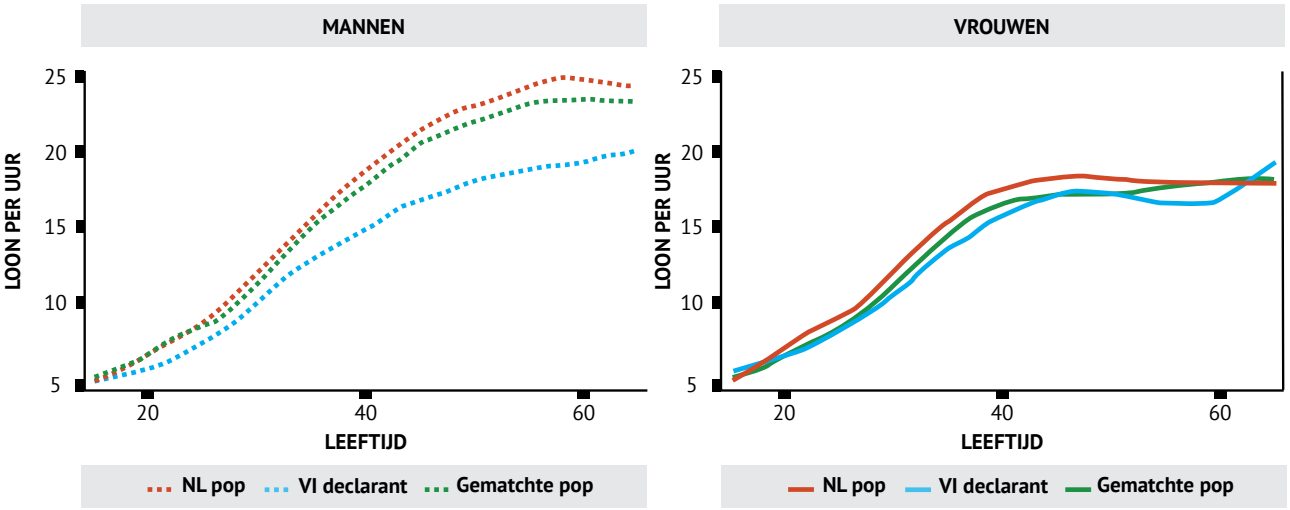
Figuur 4. Proportionele verdeling wekelijkse werkuren per populatie

Gemiddeld uurloon

In Figuur 5 is het gemiddelde uurloon te zien voor VI declaranten, de gematchte en de NL populatie uitgesplitst naar geslacht: mannen (linker figuur) en vrouwen (rechter figuur). De figuur links laat zien dat VI declaranten mannen (blauw gestreepte lijn) op alle leeftijden een gemiddeld lager uurloon hebben dan mannen uit de gematchte populatie (groen gestreepte lijn) en de mannen uit de NL populatie (rood gestreepte lijn). Uit de figuur rechts blijkt dat ook VI declaranten vrouwen op verschillende leeftijden een gemiddeld lager uurloon hebben dan vrouwen uit de gematchte en de NL populatie. Het verschil bij vrouwen is kleiner dan bij mannen. Het verschil is met name kleiner tussen VI declaranten vrouwen en vrouwen uit de gematchte populatie.

Figuur 5. Uurloon per leeftijd voor mannen en vrouwen

Arbeidssectoren

Ook is in kaart gebracht in welke sectoren Nederlanders werkzaam zijn. In de eerste kolom van tabel 5 is de top 10 van de sectoren waarin de meeste VI declaranten werkzaam zijn weergegeven. In de tweede kolom is de ranking van de gematchte en de NL populatie weergegeven ten opzichte van de VI declaranten. De gematchte en de NL populatie hadden dezelfde ranking. De tabel laat zien dat er niet veel verschillen zijn in de top 10 sectoren van de VI declaranten ten opzichte van de gematchte en NL populatie. De meeste sectoren waarin DSH declaranten werkzaam zijn komen ook voor in de top 10 van de gematchte en de NL populatie. De tabel laat echter twee concrete verschillen zien. Er zijn meer VI declaranten werkzaam in de 'werk en (re)integratie' en in de 'overheid, provincie, gemeenten, waterschappen' sector. De 'werk en (re)integratie' sector bestaat uit instellingen of diensten die zich bezighouden met de feitelijke uitvoering van de Wet sociale voorziening (Wsw) en de Wet inschakeling werkzoekende (Wiw). De 'overheid, provincie, gemeenten, waterschappen' sector bestaat uit banen bij provincies, gemeenten en waterschappen.

Tabel 5. Top 10 arbeidssectoren

VI declaranten - Top 10	Gematchte en NL populatie
1. Gezondheid, geestelijk en maatschappelijke	1
2. Uitleenbedrijven	2
3. Werk en (re)integratie	31
4. Horeca algemeen	3
5. Overheid, onderwijs en wetenschappen	8
6. Zakelijke dienstverlening III	6
7. Zakelijke dienstverlening II	5
8. Detailhandel	4
9. Grootwinkelbedrijf	7
10. Overheid, provincie, gemeenten, waterschappen	16

Gemiddelde duur (eerste) baan en gemiddeld uurloon eerste baan

In Tabel 6 is weergegeven wat de gemiddelde baanduur is voor VI declaranten, de gematchte en de NL populatie. VI declaranten werken gemiddeld langer bij de éérste baan en bij dezelfde baan gedurende de carrière ten opzichte van de NL populatie, maar minder lang ten opzichte van de gematchte populatie. Daarnaast verdienen VI declaranten in de eerste baan een gemiddeld lager uurloon ten opzichte van de gematchte en de NL populatie.

Tabel 6. Baanduur en loon éérste baan voor de drie populaties

	VI declaranten (N = 12.145)	Gematchte populatie (N = 23.739)	NL populatie (N = 1.086.101)
Gemiddelde duur éérste baan	1.241 dagen	1.423 dagen	1.131 dagen
Gemiddelde duur van een baan gedurende de carrière	1.249 dagen	1.393 dagen	1.131 dagen
Gemiddelde uurloon éérste baan	15,26 euro	16,99 euro	15,99 euro

Tabel 7 laat zien dat VI declaranten die ooit speciaal onderwijs[1] hebben gevolgd gemiddeld minder lang bij de éérste baan en bij dezelfde baan gedurende de carrière blijven ten opzichte van gehele populatie VI declaranten. VI declaranten die ooit speciaal onderwijs hebben gevolgd verdienen in de eerste baan een gemiddeld lager uurloon ten opzichte van alle VI declaranten.

Tabel 7. Baanduur en uurloon éérste baan voor VI declaranten die ooit speciaal onderwijs hebben gevolgd.

	VI declaranten die speciaal onderwijs hebben gevolgd* (N = 423)
Gemiddelde duur éérste baan	296 dagen
Gemiddelde duur van een baan gedurende de carrière	266 dagen
Gemiddelde uurloon éérste baan	5,28 euro

**niet van alle VI declaranten is bekend of ze wel of geen speciaal onderwijs hebben gevolgd. Van de VI declaranten waarvan we weten dat ze ooit speciaal onderwijs heeft gevolgd zijn de resultaten te zien in deze tabel.*

Karakteristieken ontvangers ziektewet/arbeidsongeschiktheid

In tabel 8 zijn de karakteristieken van VI declaranten, de gematchte en NL populatie die in de categorie 'ziektewet/arbeidsongeschiktheid' zitten weergegeven. De tabel laat zien dat VI declaranten die in de 'ziektewet/arbeidsongeschiktheid' zitten een iets hoger gemiddelde leeftijd hebben ten opzichte van de NL populatie, maar een iets lagere gemiddelde leeftijd ten opzichte van de gematchte populatie. Daarnaast zijn VI declaranten die in de 'ziektewet/arbeidsongeschiktheid' zitten iets minder vaak vrouw ten opzichte van de NL populatie. Het percentage VI declaranten die in de 'ziektewet/arbeidsongeschiktheid' zitten hebben minder vaak een betaalde baan gehad ten opzichte van de gematchte en de NL populatie.

Tabel 8. Karakteristieken van gebruikers van de ziektewet/arbeidsongeschiktheid

	VI declaranten (N = 28.854)	Gematchte populatie (N = 11.429)	NL populatie (N = 364.386)
Leeftijd	55 jaar	58 jaar	51 jaar
Geslacht (vrouw)	47%	47%	51%
Heeft een betaalde baan gehad	74%	81%	91%

1. De categorie speciaal onderwijs bestaat uit het Speciaal Basisonderwijs en het Voortgezet Speciaal onderwijs.

Tabel 9 laat de hoogst behaalde opleidingen van VI declaranten, de gematchte en NL populatie zien die in de 'ziektewet/arbeidsongeschiktheid zitten. Uit de tabel blijkt dat VI declaranten die in de 'ziektewet/arbeidsongeschiktheid' zitten vaker basisonderwijs als hoogst behaalde opleiding hebben ten opzichte van de NL populatie, maar niet ten opzichte van de gematchte populatie. VI declaranten die in de 'ziektewet/arbeidsongeschiktheid' zitten hebben minder vaak mbo2-4, havo, vwo-bovenbouw, hbo, wo-master als hoogst behaalde opleiding ten opzichte van de NL populatie, maar niet ten opzichte van de gematchte populatie.

Tabel 9. Hoogst behaalde opleiding van gebruikers ziektewet/arbeidsongeschiktheid

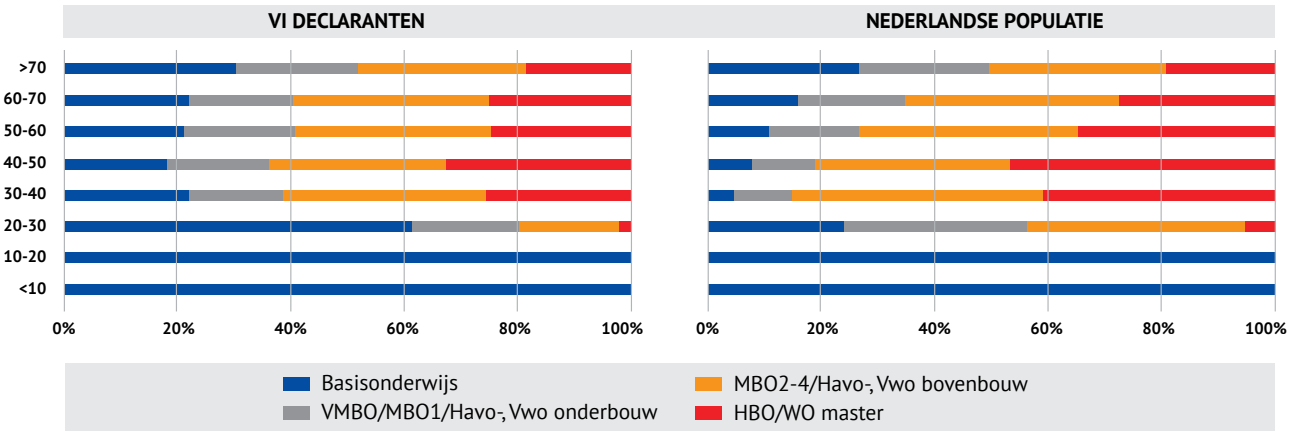
	VI declaranten (N = 8.996)	Gematchte populatie (N = 5.341)	NL populatie (N =245.328)
Basisonderwijs	34%	40%	13%
vmbo/mbo1/havo, vwo – onderbouw	17%	19%	18%
mbo2-4/havo, vwo – bovenbouw	30%	27%	43%
hbo/wo master	20%	15%	25%

3.1.3 Onderwijsuitkomsten

Weerspiegeling opleidingsniveau

Figuur 8 laat de hoogste behaalde opleiding van VI declaranten (links) en de NL populatie (rechts) zien voor verschillende leeftijdscategorieën. In deze vergelijking is de gematchte populatie niet meegenomen. De gematchte populatie en de VI declaranten zijn namelijk precies gelijk als het gaat om hoogst behaalde opleiding omdat hoogst behaalde opleiding één van de variabelen is waarop de populaties zijn gematcht. Wanneer we de hoogst behaalde opleiding van de VI declaranten met de NL populatie vergelijken dan zien we dat de VI declaranten voor de leeftijdscategorieën 20 tot 70 vaker basisonderwijs **(blauwe balken)** als hoogst behaalde opleiding hebben, en minder vaak mbo2-4/havo-,vwo bovenbouw, **(oranje balken)** hbo, wo-master **(rode balken)** als hoogst behaalde opleiding hebben.

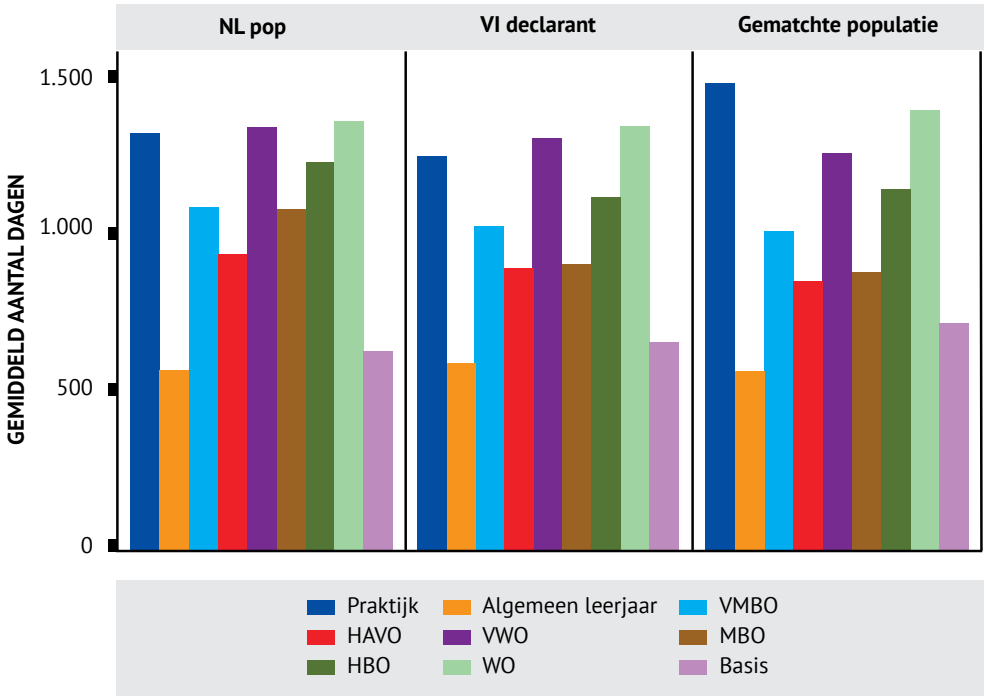
Figuur 8. Hoogst behaalde opleiding per leeftijdscategorie

Duur afronden opleiding

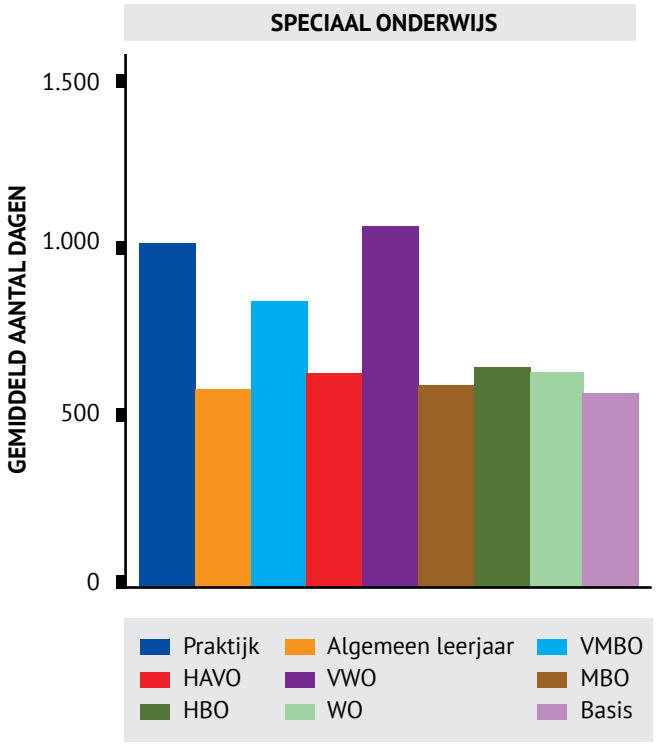
In Figuur 6 is het gemiddeld aantal dagen dat VI declaranten, de gematchte en de NL populatie doen over het afronden van verschillende opleidingsniveaus weergegeven. De figuur laat zien dat er niet veel verschillen zijn in het gemiddeld aantal dagen dat VI declaranten, de gematchte en de NL populatie doen over het afronden van verschillende onderwijsniveaus. De VI declaranten doen iets minder lang over het behalen van een praktijkopleiding ten opzichte van de gematchte en de NL populatie. De VI declaranten doen iets minder lang over het behalen van een mbo opleiding ten opzichte van de NL populatie, maar niet ten opzichte van de gematchte populatie. De VI declaranten doen iets minder lang over het behalen van hbo opleiding ten opzichte van de NL populatie, maar niet ten opzichte van de gematchte populatie.

Figuur 6. Gemiddeld aantal dagen afronden van verschillende opleidingsniveaus voor de drie populaties

In Figuur 7 is het gemiddeld aantal dagen dat VI declaranten die ooit speciaal onderwijs hebben gevolgd doen over het afronden van verschillende opleidingsniveaus weergegeven. Deze figuur laat zien dat VI declaranten die ooit speciaal onderwijs hebben gevolgd minder lang over het behalen van opleiding doen dan de gehele populatie VI declaranten.

Figuur 7. Gemiddeld aantal dagen afronden van verschillende opleidingsniveaus voor VI declaranten die ooit speciaal onderwijs hebben gevolgd*

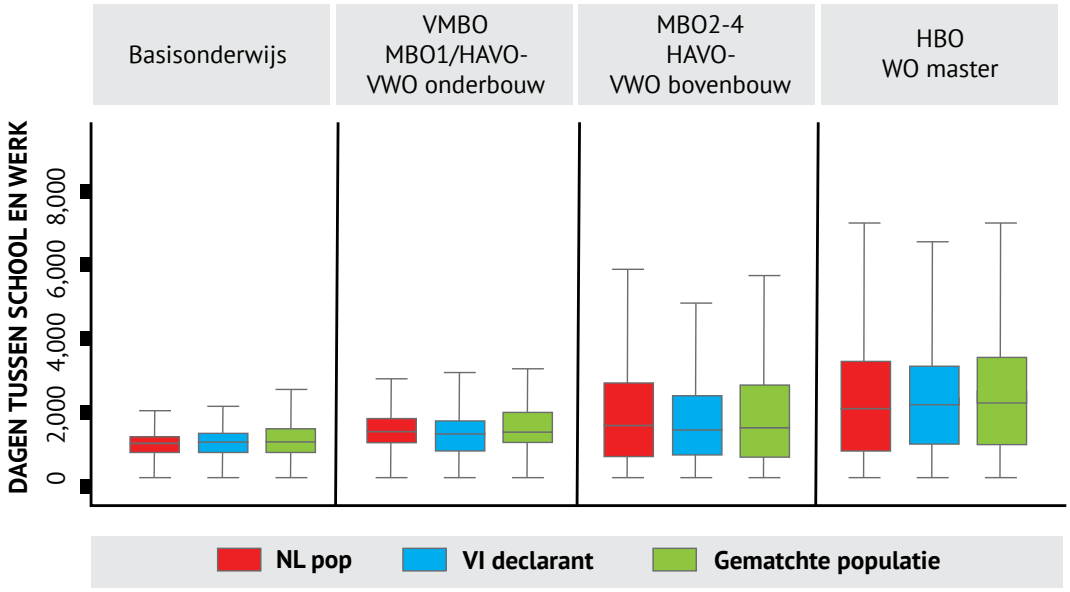

**niet van alle VI declaranten is bekend of ze wel of geen speciaal onderwijs heeft gevolgd. Van de VI declaranten waarvan geregistreerd is dat ze ooit speciaal onderwijs heeft gevolgd zijn de resultaten te zien in deze tabel.*

Transitie van school naar werk

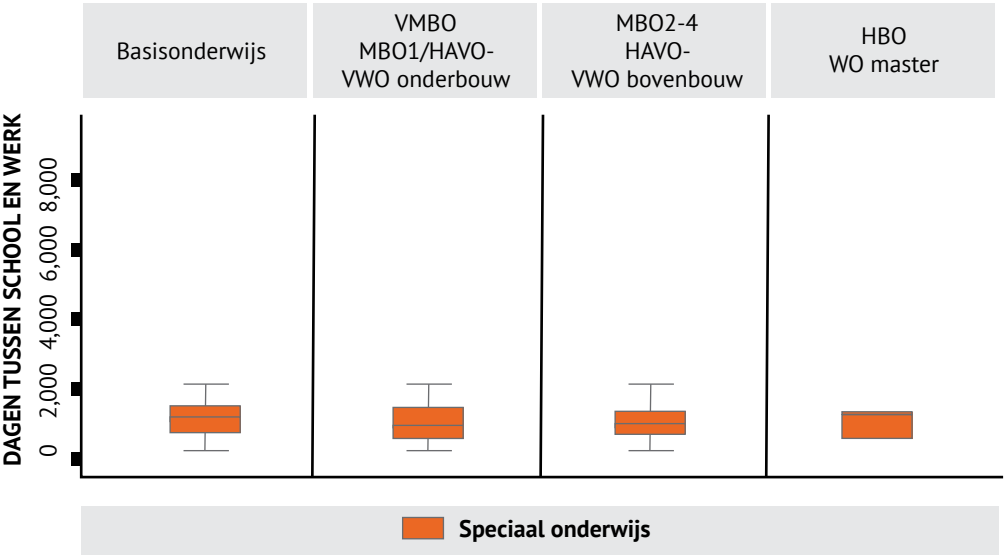
In Figuur 9 is het aantal dagen weergegeven dat tussen het afronden van de hoogst behaalde opleiding en het vinden van een baan zit voor VI declaranten (blauw), de gematchte (groen) en de NL populatie (rood). De boxen laten de middelste 50% van observaties zien (i.e., interkwartielafstand) en de streepjes boven en onder de boxen geven verder inzage in de spreiding van het aantal dagen tussen het afronden van de hoogst behaalde opleiding en het vinden van een baan. De streep in het midden van de box laat de mediaan aantal dagen zien tussen het afronden van de hoogst behaalde opleiding en het vinden van een baan zit. Er zijn weinig verschillen te zien tussen de mediaan voor de verschillende populaties. Dit betekent dat er weinig structurele verschillen zijn in hoelang VI declaranten, de gematchte en de NL populatie doen over het vinden van een baan na het afronden van het hoogst behaalde opleiding.

Figuur 9. Dagen tussen hoogst behaalde opleiding en vinden van een baan

Deze vergelijking is ook gemaakt voor VI declaranten die ooit speciaal onderwijs hebben gevolgd, zie Figuur 10. Deze figuur laat zien dat VI declaranten die ooit speciaal onderwijs hebben gevolgd minder lang doen over het vinden van een baan na het behalen van hun hoogst behaalde opleiding dan de gehele VI declaranten populatie.

Figuur 10. Dagen tussen hoogst behaalde opleiding en vinden van een baan

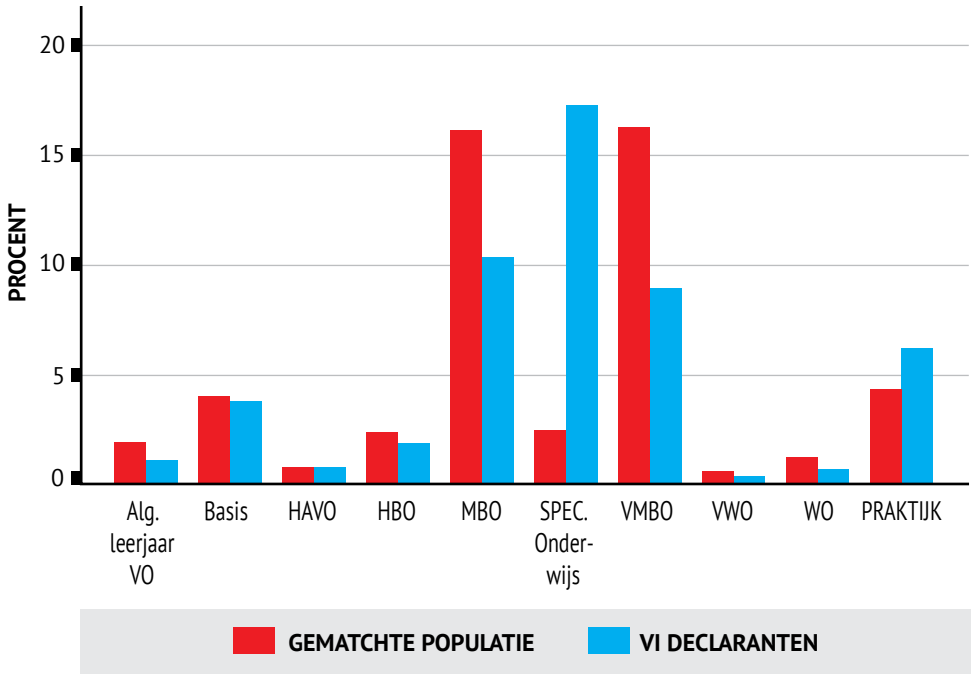

Basisschool eindtoetsadvies en hoogst behaalde opleiding

Om de onderzoeksvraag 'Is er een verschil tussen het gegeven basisschool eindtoetsadvies en de uiteindelijk hoogst behaalde opleiding van VI declaranten en de gematchte populatie?' te beantwoorden is de tweede matchingprocedure toegepast (zie uitleg hier). In de analyses zijn alleen de VI declaranten meegenomen waarvoor basisschool eindtoetsadvies bekend is. Dat zijn 3.155 VI declaranten. De gemiddelde leeftijd van deze populatie is 16 jaar en 46% is vrouw. De volgende vijf basisschool eindtoetsadvies categorieën zijn meegenomen: 1) vmbo-b; 2) vmbo-k; 3) vmbo-t; 4) havo; 5) vwo. Per categorie is er een vergelijking gemaakt met verschillende soorten hoogst behaalde opleidingen. Iedere vergelijking is weergegeven in een aparte figuur en hieronder beschreven.

In Figuur 11 zijn de resultaten weergegeven van het basisschool eindtoetsadvies vmbo-b. Deze figuur laat zien dat VI declaranten met een vmbo-b eindtoetsadvies vaker vmbo en mbo als hoogst behaalde opleiding hebben ten opzichte van de gematchte populatie. Daarnaast hebben VI declaranten met een basisschool eindtoetsadvies vmbo-b vaker speciaal onderwijs[1] als hoogst behaalde opleiding. VI declaranten met een bassischool eindtoetsadvies vmbo-b hebben ook iets minder vaak een hbo en wo en een algemeen leerjaar volwassen onderwijs als hoogst behaalde opleiding ten opzichte van de gematchte populatie.

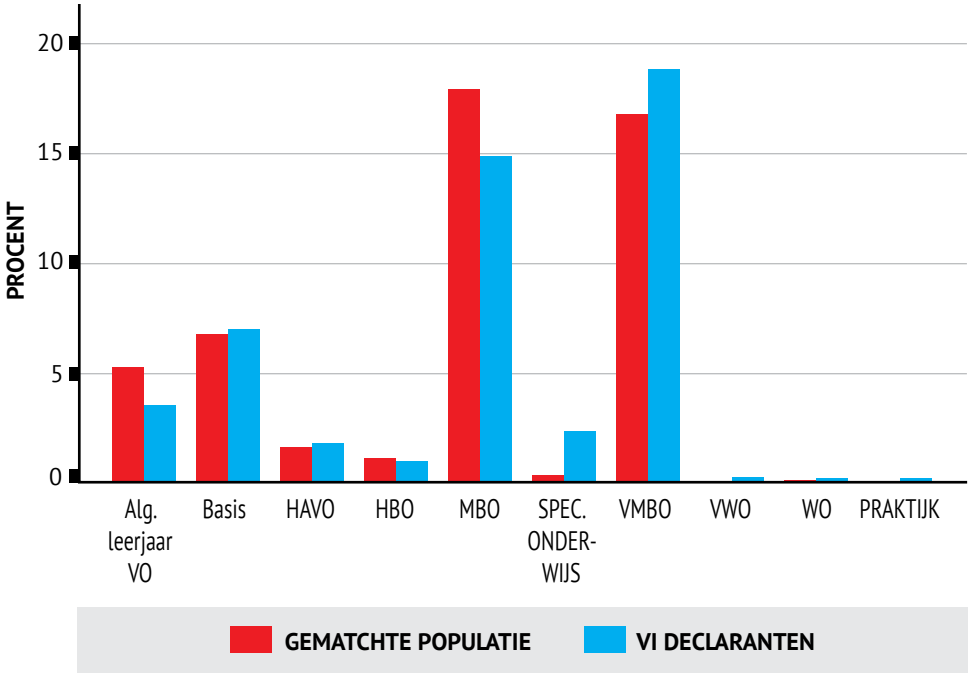
Figuur 11. Hoogst behaalde opleidingen na vmbo-b advies

[1] *Figuur 11 tot en met 15: De categorie speciaal onderwijs bestaat uit het Speciaal Onderwijs, Speciaal Basisonderwijs en het Voortgezet Speciaal onderwijs. Er is geen informatie over het onderwijsniveau (bijv. vmbo, havo, vwo) dat is behaald wanneer een declarant Voortgezet Speciaal Onderwijs als hoogst behaalde opleiding heeft.*

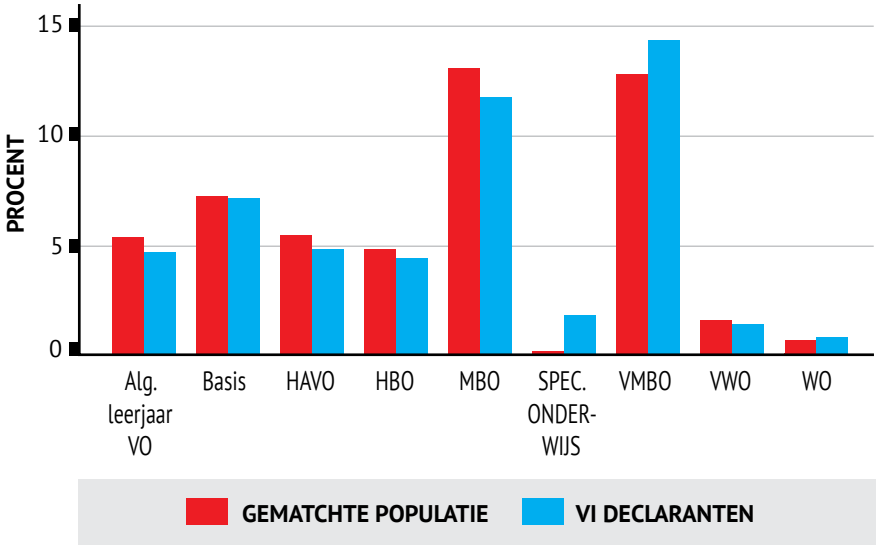
In Figuur 12 zijn de resultaten weergegeven van het basisschool eindtoetsadvies vmbo-k. Deze figuur laat zien dat VI declaranten met een vmbo-k basisschool eindtoetsadvies vaker speciaal onderwijs en vmbo als hoogst behaalde opleiding hebben ten opzichte van de gematchte populatie. Daarnaast hebben VI declaranten met een basisschool eindtoetsadvies vmbo-k minder vaak mbo en een algemeen leerjaar volwassen onderwijs als hoogst behaalde opleiding ten opzichte van de gematchte populatie.

Figuur 12. Hoogst behaalde opleidingen na vmbo-k advies

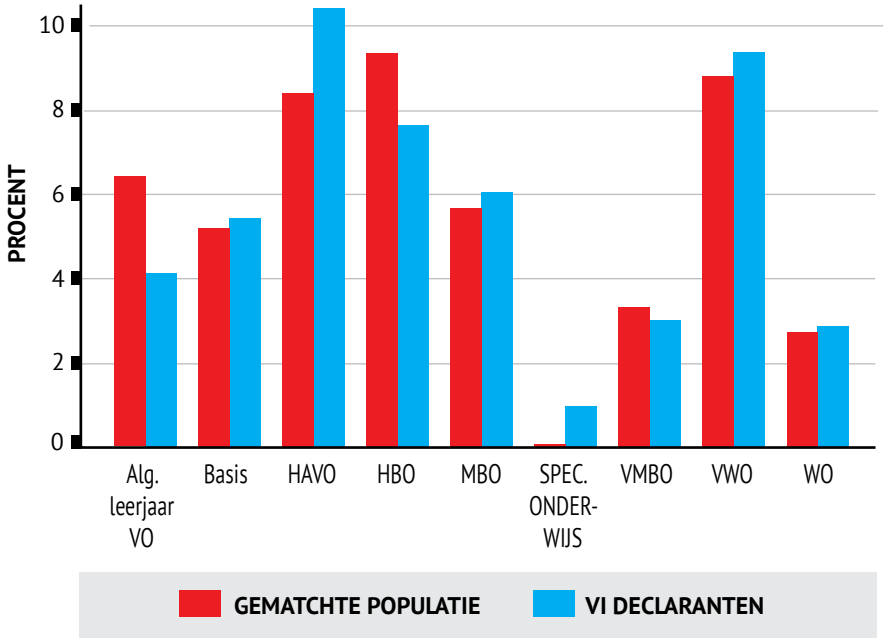
In Figuur 13 zijn de resultaten weergegeven van het basisschool eindtoetsadvies vmbo-t. Deze figuur laat zien dat VI declaranten met een vmbo-t basisschool eindtoetsadvies vaker speciaal onderwijs en vmbo als hoogst behaalde opleiding hebben ten opzichte van de gematchte populatie. Daarnaast hebben VI declaranten met een basisschool eindtoetsadvies vmbo-t minder vaak een mbo als hoogst behaalde opleiding ten opzichte van de gematchte populatie. VI declaranten met een vmbo-t advies hebben ook iets minder vaak havo en hbo en een algemeen leerjaar volwassen onderwijs als hoogst behaalde opleiding.

Figuur 13. Hoogst behaalde opleidingen na vmbo-t advies

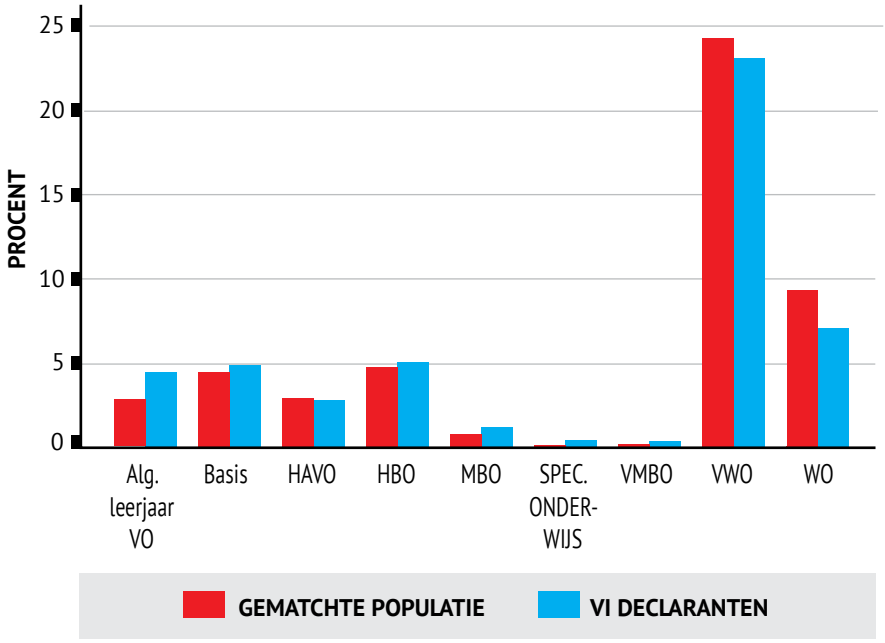
In Figuur 14 zijn de resultaten weergegeven van het basisschool eindtoetsadvies havo. Deze figuur laat zien dat VI declaranten met een havo basisschool eindtoetsadvies vaker speciaal onderwijs, mbo, havo en vwo als hoogst behaalde opleiding hebben ten opzichte van de gematchte populatie. Daarnaast hebben VI declaranten met een basisschool eindtoetsadvies havo minder vaak een vmbo, hbo en een algemeen leerjaar volwassen onderwijs als hoogst behaalde opleiding ten opzichte van de gematchte populatie.

Figuur 14. Hoogst behaalde opleidingen na havo advies

In Figuur 15 zijn de resultaten weergegeven van het basisschool eindtoetsadvies vwo. Deze figuur laat zien dat VI declaranten met een vwo basisschool eindtoetsadvies vaker een algemeen leerjaar volwassenonderwijs, basisonderwijs, hbo en mbo als hoogst behaalde opleiding hebben ten opzichte van de gematchte populatie. Daarnaast hebben VI declaranten met een basisschool eindtoetsadvies vwo minder vaak een vwo en wo als hoogst behaalde opleiding ten opzichte van de gematchte populatie.

Figuur 15. Hoogst behaalde opleidingen na vwo advies

3.1.4 Duurmodellen

Er zijn vier duurmodellen geschat om onderzoeksvraag 13 en 14 te beantwoorden. Twee per vraag. In de eerste twee duurmodellen wordt de uitstroomkans van het behalen van een diploma (wo, hbo en mbo) naar een sociaaleconomische categorie voor VI declaranten, de gematchte populatie en NL populatie geschat. In de derde en het vierde duurmodel wordt de uitstroomkans van de éérste baan na het behalen van een diploma (wo, hbo en mbo) naar de volgende stap in de carrière voor VI declaranten de gematchte populatie en de NL populatie geschat.

Duurmodellen 1 en 2

Het startpunt van het eerste en het tweede duurmodel is de datum van het halen van het diploma (wo, hbo of mbo). Alle individuen die zijn meegenomen in deze duurmodellen hebben een mbo-, hbo- of wo-diploma behaald en vervolgens een sociaaleconomische categorie (bijv. arbeidsongeschikt, werknemer) behaalt. Dit resulteert in de volgende aantallen, zie tabel 10.

Tabel 10. Karakteristieken van populaties duurmodel 1 en 2

	VI declaranten (N = 2.403)	Gematchte populatie (N = 2.403)	NL populatie (N = 309.176)
Leeftijd	38 jaar	38 jaar	33 jaar
Geslacht (vrouw)	56%	56%	53%

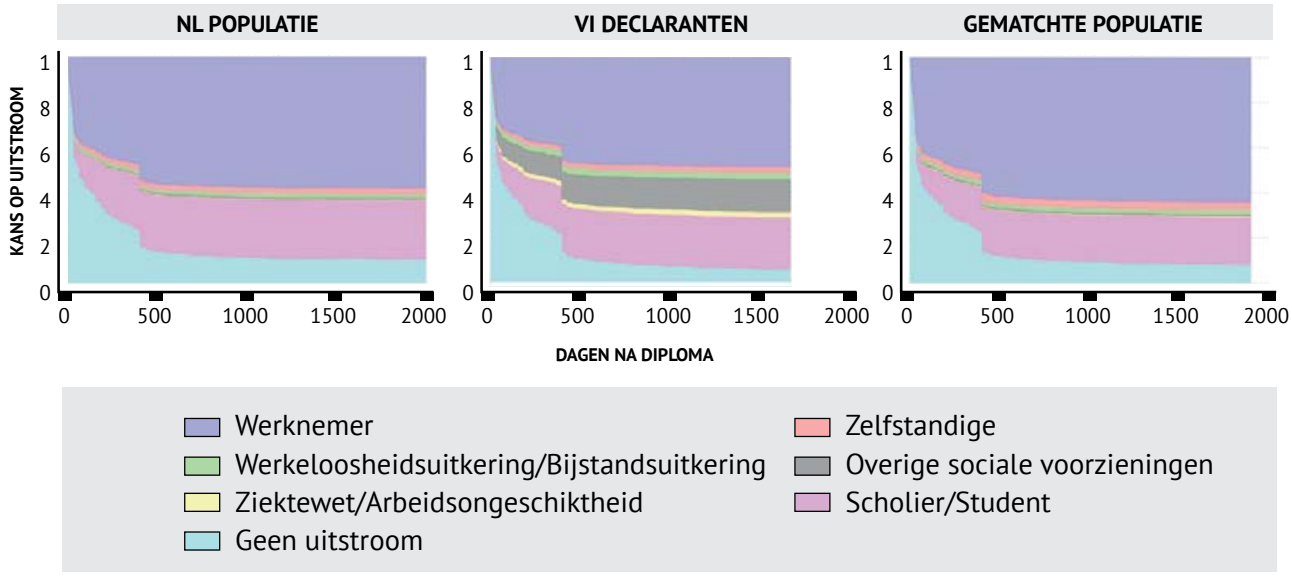
De sociaaleconomische categorieën waar iemand na het behalen van een diploma naar uit kan stromen zijn: werknemer, zelfstandige, werkloosheidsuitkering/bijstandsuitkering; overige sociale voorzieningen, ziektewet/arbeidsongeschiktheid, scholier/student, geen uitstroom. In Tabel 11 is voor iedere populatie het percentage per sociaaleconomische categorie weergeven. Uit deze tabel blijkt dat VI declaranten minder vaak uitstromen naar werknemer ten opzichte van de gematchte en NL populatie na het behalen van een mbo-, hbo- en wo-diploma. Ook stromen VI declaranten vaker uit naar de sociaaleconomische categorie 'Overige sociale voorzieningen' ten opzichte van de gematchte en de NL populatie.

Tabel 11. Sociaaleconomische categorie na het halen van het diploma (mbo, hbo en wo)

	VI declaranten (N = 2.403)	Gematchte populatie (N = 2.403)	NL populatie (N = 256.706)
Werknemer	49%	62%	58%
Zelfstandige	3%	4%	3%
Werkloosheidsuitkering / bijstandsuitkering	3%	3%	2%
Overige sociale voorzieningen	15%	1%	1%
Ziektewet / Arbeidsongeschiktheid	2%	0.4%	0.3%
Scholier / Student	23%	22%	26%
Geen uitstroom	5%	7%	10%

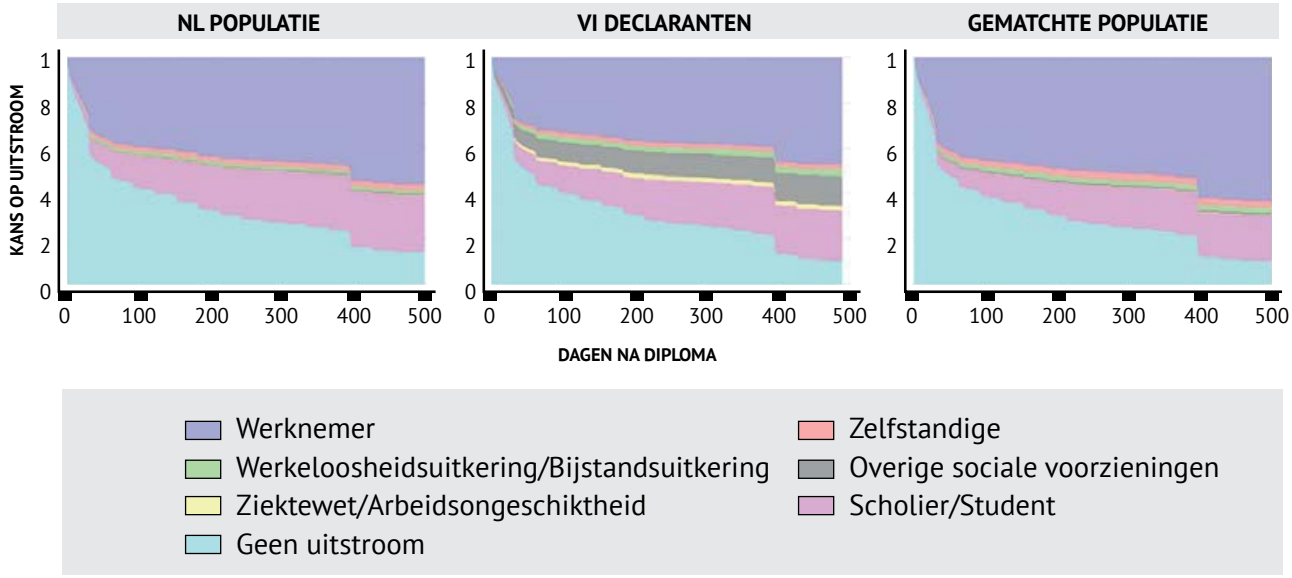
Met het duurmodel schatten we de uitstroomkans van iemand na het behalen van mbo-, hbo- en wo-diploma naar een bepaalde sociaaleconomische categorie. Figuur 16 laat het eerste duurmodel zien. Dit duurmodel is geschat voor iedere populatie tot en met 2000 dagen na het behalen van het diploma. De grootste veranderingen in de figuur zijn te zien in de eerste 500 dagen na het behalen van het diploma. Dit betekent dat de meeste dynamiek in uitstroom naar verschillende sociaaleconomische categorieën plaatsvindt binnen de eerste 500 dagen na het voltooien van een mbo-, hbo- of wo-opleiding.

Figuur 16. resultaten duurmodel 1 (tot en met 2000 dagen)

Om beter zicht te krijgen op de eerste 500 dagen is daarom een tweede duurmodel geschat, zie Figuur 17. Voor alle drie de populaties geldt dat er een sterke toename is in de kans om uit te stromen naar een bepaalde sociaaleconomische categorie in de eerste 50 dagen, daarna vlakt deze kans af. VI declaranten hebben in de eerste 50 dagen na het behalen van een mbo-, hbo- of wo-diploma een minder grote uitstroomkans naar de sociaaleconomische categorie 'werknemer' (paarse oppervlakte) ten opzichte van de gematchte en de NL populatie. Ook hebben VI declaranten na de eerste 50 dagen na het behalen van een mbo-, hbo- of wo-diploma een grotere kans om uit te stromen naar de sociaaleconomische categorie 'overige sociale voorzieningen' (grijs oppervlakte) en 'ziektewet/arbeidsongeschiktheid' (gele oppervlakte). Verder lijken er niet veel verschillen te zijn in kansen op uitstroom naar 'zelfstandige' (rode oppervlakte), 'werkeloosheid/bijstandsuitkering' (groene oppervlakte), 'scholier/student' (roze oppervlakte) en 'geen uitstroom' (lichtblauwe oppervlakte) na de eerste 500 dagen na het behalen van een mbo-, hbo- of wo-diploma tussen VI declaranten en de gematchte en NL populatie. Opvallend is dat er rond de 400 dagen na het behalen van het mbo-, hbo- of wo-diploma de uitstroomkans naar de sociaaleconomische categorie 'werknemer' voor alle drie de populaties toeneemt.

Figuur 17. resultaten duurmodel 2 (tot 500 dagen)

Duurmodellen 3 en 4

Duurmodel 2 schat de uitstroomkansen vanuit de éérste baan na het behalen van diploma (mbo, hbo of wo) naar een bepaalde sociaaleconomische categorie. Alle individuen die zijn meegenomen in deze duurmodellen hebben een mbo-, hbo- of wo-diploma behaald en vervolgens de sociaaleconomische categorie 'werknemer' behaald. Dit resulteert in de volgende aantallen, zie tabel 11.

Tabel 11. Karakteristieken van populaties duurmodel 3 en 4

	VI declaranten (N = 1.135)	Gematchte populatie (N = 1.135)	NL populatie (N = 201.840)
Leeftijd	40 jaar	40 jaar	34 jaar
Geslacht	58% vrouw	58% vrouw	53% vrouw

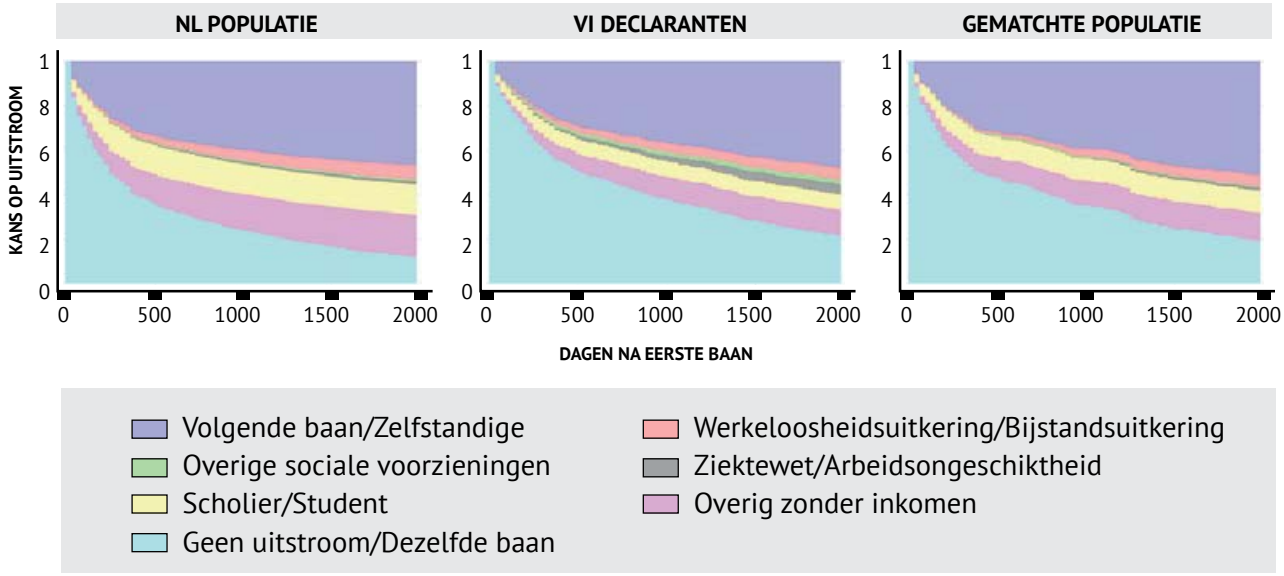
De sociaaleconomische categorieën waar iemand na het behalen van een diploma naar uit kan stromen zijn: volgende/andere baan/zelfstandige; werkloosheidsuitkering/ bijstandsuitkering, overige sociale voorzieningen, ziektewet/ arbeidsongeschiktheid, scholier/ student, overig zonder inkomen, geen uitstroom (dezelfde baan behouden). In tabel 12 is voor iedere populatie het percentage per sociaaleconomische categorie weergeven. Uit deze tabel blijkt dat VI declaranten vaker uitstromen vanuit hun eerste baan na het behalen van een mbo-, hbo- of wo-diploma naar de sociaaleconomische categorie 'een volgende/andere baan/ zelfstandige', 'ziektewet/ arbeidsongeschiktheid' en 'overige sociale voorzieningen' ten opzichte van de gematchte en NL populatie.

Tabel 12. Sociaaleconomische categorie vanuit eerste baan na behalen diploma (mbo, hbo of wo)

	VI declaranten (N = 1.135)	Gematchte populatie (N = 1.135)	NL populatie (N = 201.840)
Volgende / andere baan / zelfstandige	44%	32%	29%
Werkloosheidsuitkering / bijstandsuitkering	7%	6%	6%
Overige sociale voorzieningen	3%	1%	1%
Ziektewet / arbeidsongeschiktheid	6%	2%	1%
Scholier / Student	3%	2%	4%
Overig zonder inkomen	13%	14%	17%
Geen uitstroom (dezelfde baan behouden)	24%	32%	42%

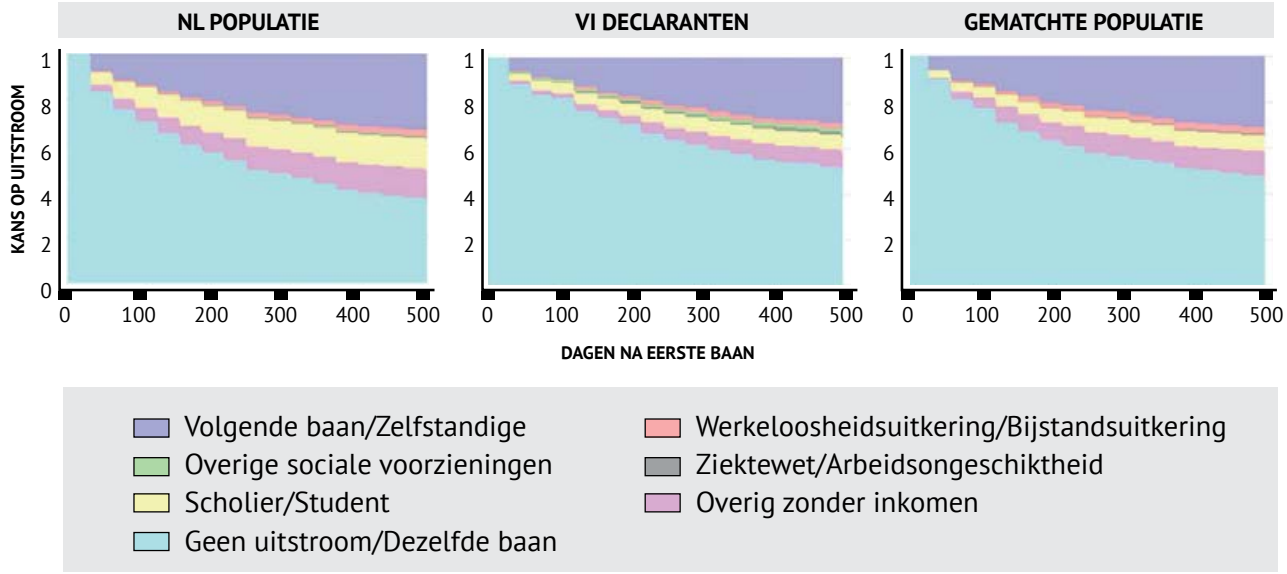
Met het duurmodel schatten we hoe groot de uitstroom kan is vanuit de eerste baan na het behalen van mbo-, hbo- of wo-diploma naar een bepaalde sociaaleconomische categorie. Figuur 18 laat het derde duurmodel zien. Dit duurmodel is geschat voor de drie populaties tot en met 2000 dagen na het behalen van het diploma. De grootste veranderingen in de figuur zijn te zien in de eerste 500 dagen van de eerste baan na het behalen van het diploma. Dit betekent dat de meeste dynamiek in uitstroom naar verschillende sociaaleconomische categorieën plaatsvindt binnen de eerste 500 dagen van de eerste baan volgend op het voltooien van een mbo-, hbo- of wo-opleiding.

Figuur 18. resultaten duurmodel 1 (tot en met 2000 dagen)

Om beter zicht te krijgen op de eerste 500 dagen is een vierde duurmodel geschat, zie Figuur 19. Deze figuur laat zien dat de kans dat VI declaranten vanuit de eerste baan na het behalen van een mbo-, hbo- of wo-opleiding uitstromen naar de sociaaleconomische categorieën 'overige sociale voorzieningen' (groene oppervlakte) en 'ziektewet/arbeidsongeschiktheid' (grijs oppervlakte) begint te groeien na een half jaar ten opzichte van de gematchte en de NL populatie. Verder laat de figuur ook zien dat het lichtblauwe oppervlakte voor de VI declaranten elk tijdstip groter is ten opzichte van de gematchte en de NL populatie. Dit betekent dat de kans dat VI declaranten bij dezelfde baan (de eerste baan na het behalen van een mbo-, hbo- of wo-opleiding) blijven groter is dan bij de gematchte en de NL populatie.

Figuur 19. resultaten duurmodel 2 (tot 500 dagen)

Niveau gevonden baan

In Tabel 13 is te zien in welke sectoren VI declaranten na het behalen van een diploma mbo, hbo of wo komen te werken. Dit is een andere top 10 dan in tabel 5 pagina 14. Om meegenomen te kunnen worden in deze analyses voor Tabel 13 moeten VI declaranten een mbo-, hbo- of wo-diploma hebben behaald en daarna uitgestroomd zijn naar sociaaleconomische categorie 'werknemer'. Als we kijken naar deze sectoren dan zien we dat VI declaranten die een mbo-, hbo- of wo-diploma hebben behaald hun eerste banen vaker in de sector 'Werk en (re)integratie' en 'Overheid, provincie, gemeenten, waterschappen vinden ten opzichte van de gematchte populatie.

Tabel 13. Top 10 sectoren van de eerste banen na het behalen van een mbo-, hbo- of wo-diploma voor VI declaranten

VI declaranten (N = 1.135) Top 10	NL populatie (N = 201.840)
1. Gezondheid, geestelijk en maatschappelijke	1
2. Overheid, onderwijs en wetenschappen	2
3. Werk en (re)integratie	23
4. Zakelijke dienstverlening II	3
5. Zakelijke dienstverlening III	4
6. Overheid, provincie, gemeenten, waterschappen	13
7. Uitleenbedrijven	8
8. Grootwinkelbedrijf	9
9. Metaal- en technische bedrijven	5
10. Horeca algemeen premiegroep los	7

Vervolgens is onderzocht voor de top 10 sectoren gepresenteerd de in Tabel 13 of er verschillen zijn tussen de VI declaranten en de NL populatie in het percentage werknemers met een mbo-, hbo- of wo-diploma . Deze verschillen zijn gevonden voor de sector 'zakelijke dienstverlening II' en 'Overheid, provincie, gemeenten, waterschappen'. Tabel 14 laat zien dat de VI declaranten die werken in de sector 'zakelijke dienstverlening II' minder vaak een wo- en vaker een mbo-diploma hebben ten opzichte van de NL populatie. Er werken ongeveer evenveel VI declaranten met een hbo-diploma als individuen uit de NL populatie met een hbo-diploma in de deze sector.

Tabel 14. Percentage werknemers met een mbo-, hbo- of wo-diploma in de sector 'zakelijke dienstverlening II'

	wo	hbo	mbo
NL populatie	34%	53%	13%
VI declaranten	23%	52%	25%

Tabel 15 laat zien dat in de sector 'Overheid, provincie, gemeenten, waterschappen' er minder vaak VI declaranten met een wo- of hbo-diploma werken en vaker VI declaranten met een mbo-diploma ten opzichte van de NL populatie.

Tabel 15. Percentage werknemers met een mbo, hbo en wo diploma in de sector 'Overheid, provincie, gemeenten, waterschappen'

	wo	hbo	mbo
NL populatie	26%	49%	25%
VI declaranten	14%	35%	51%

3.2 DSH declaranten

3.2.1 Algemeen

Achtergrondkenmerken

In tabel 1 is te zien dat er in totaal 5.609 DSH declaranten zijn geïdentificeerd. De gemiddelde leeftijd van de DSH declaranten is 29 jaar en 52% is vrouw. Van de DSH declaranten heeft 12% een eerste generatie migratieachtergrond (de persoon is in het buitenland geboren met ten minste één in het buitenland geboren ouder) en 20% een tweede generatie migratieachtergrond (de persoon is in Nederland geboren met ten minste één in het buitenland geboren ouder).

Tabel 1. Achtergrondkenmerken

	DSH declaranten (N = 5.609)	Gematchte populatie (N = 5.609)	NL populatie (N = 2.000.000)
Gemiddelde leeftijd	29 jaar	29 jaar	42 jaar
Geslacht (vrouw)	52%	52% vrouw	49%
1e generatie migratieachtergrond	12%	12%	28%
2e generatie migratieachtergrond	20%	20%	10%

Tabel 2. Hoogst behaalde opleiding

	DSH declaranten (N = 5.609)	Gematchte populatie (N = 5.609)	NL populatie (N = 2.000.000)
Geen informatie	19%	19%	44%
Basisonderwijs	58%	58%	17%
vmbo/mbo1/havo, vwo – onderbouw	7%	7%	7%
mbo2-4/havo, vwo – bovenbouw	10%	10%	18%
hbo/wo master	6%	6%	14%

3.2.2 Arbeidsmarktuitkomsten

Arbeidspercentage

Zoals te zien is in Tabel 3 heeft 70% van de DSH declaranten tussen de 15 en 65 jaar oud (N = 2.236) een betaalde baan gehad in de periode 2015 tot en met 2019. Zie Bijlage 5.1.1. voor de definitie van een betaalde baan hebben gehad. Voor de gematchte en NL populatie ligt het arbeidspercentage iets hoger.

Tabel 3. arbeidspercentage

	DSH declaranten (N = 2.236)	Gematchte populatie (N = 2.236)	NL populatie (N = 1.393.348)
Arbeidspercentage	70%	75%	72%

Sociaaleconomische categorieën

Het CBS registreert per maand ook de sociaaleconomische categorie(ën) waartoe een individu behoort. De toelichting per sociaaleconomische categorie is terug te vinden in Bijlage 5.1.2. Tabel 4 toont dat 77% van de DSH declaranten in de leeftijd van 15 tot en met 65 jaar de sociaaleconomische categorie 'werknemer' bekleden. Het percentage werknemers is iets hoger voor de gematchte en NL populatie. Daarnaast zijn DSH declaranten in de leeftijd van 15 tot en met 65 jaar minder vaak '(overig) zelfstandige' ten opzichte van de gematchte en NL populatie. Ook hebben DSH declaranten in de leeftijd van 15 tot en met 65 jaar iets minder vaak de sociaaleconomische categorie 'werkloosheidsuitkering' en 'bijstandsuitkering' ten opzichte van de gematchte populatie, maar wel iets vaker dan NL populatie. DSH declaranten in de leeftijd van 15 tot en met 65 jaar ontvangen vaker 'overige sociale voorzieningen', hebben vaker gebruik gemaakt van de 'ziektewet/arbeidsongeschiktheid' ten opzichte van de gematchte populatie en NL populatie. Daarnaast gaan DSH declaranten in de leeftijd van 15 tot en met 65 jaar vaker met (vervroegd) pensioen ten opzichte van de gematchte en NL populatie. Ook zijn DSH declaranten in de leeftijd van 15 tot en met 65 jaar minder vaak een meewerkend gezinslid ten opzichte van de gematchte en NL populatie.

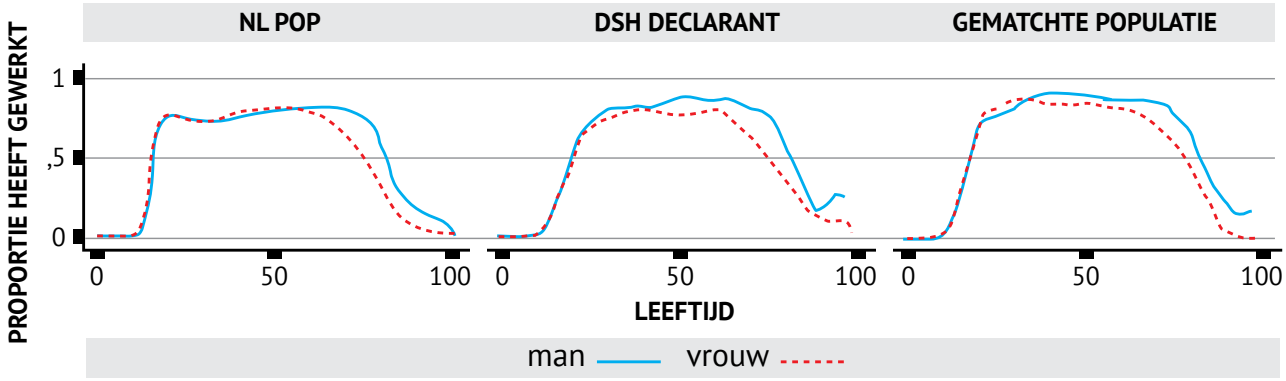
Tabel 4. Sociaaleconomische categorieën[1] in de leeftijd van 15 t/m 65 jaar

	DSH declaranten (N = 2.236)	Gematchte populatie (N = 2.236)	NL populatie (N = 1.268.184)
Werknemer	77%	84%	86%
Directeur/groot aandeelhouder	1%	2%	3%
Zelfstandige	6%	13%	14%
Overige zelfstandige	11%	13%	12%
Werkloosheidsuitkering	25%	27%	24%
Bijstandsuitkering	33%	34%	26%
Overige sociale voorzieningen	44%	28%	19%
Ziektewet/arbeidsongeschiktheid	49%	29%	23%
Pensioen	28%	19%	15%
Nog niet schoolgaand / schoolgaand/studerend met inkomen	5%	5%	3%
Nog niet schoolgaand /schoolgaand/studeren zonder inkomen	50%	49%	47%
Overige zonder inkomen	41%	40%	38%
Meewerkend gezinslid	40%	50%	53%

1 *De percentages van de populaties bij elkaar opgeteld meer dan 100% zijn omdat een enkel individu gedurende de periode waarvoor de sociaaleconomische categorieën zijn geregistreerd tot meerdere categorieën kan behoren.*

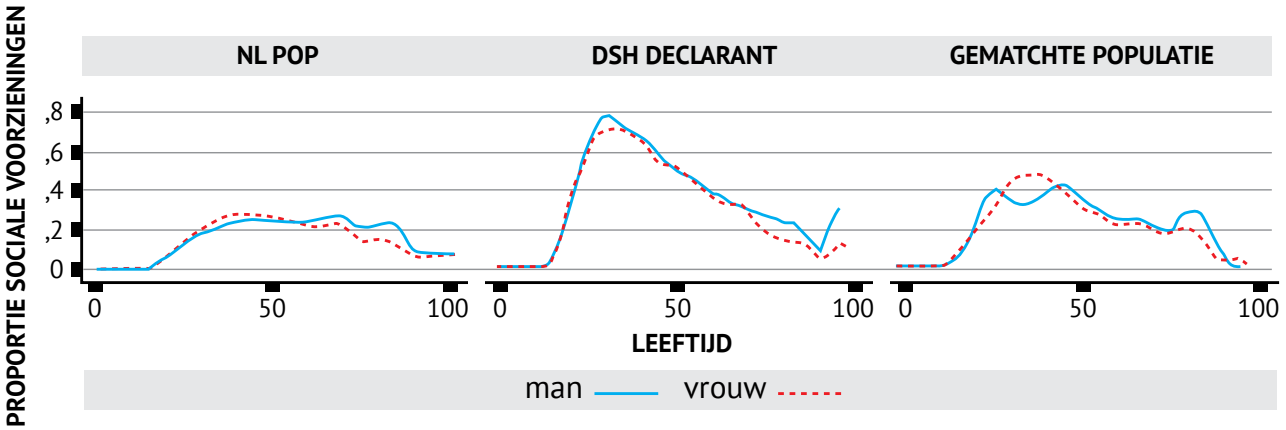
In Figuur 1 zijn de sociaaleconomische categorieën 'werknemer', 'directeur/groot aandeelhouder' en '(overige) zelfstandige' samengevoegd tot één categorie, namelijk heeft gewerkt. In deze figuur zijn de resultaten uitgesplitst naar geslacht: man of vrouw. De figuur laat zien dat DSH declaranten mannen en vrouwen ongeveer even vaak hebben gewerkt als mannen en vrouwen in de gematchte populatie en NL populatie. De figuur laat ook zien dat DSH declaranten vrouwen vanaf ongeveer 20 jaar minder vaak hebben gewerkt dan DSH declaranten mannen.

Figuur 1. Proportie per leeftijd die heeft gewerkt uitgesplitst naar geslacht

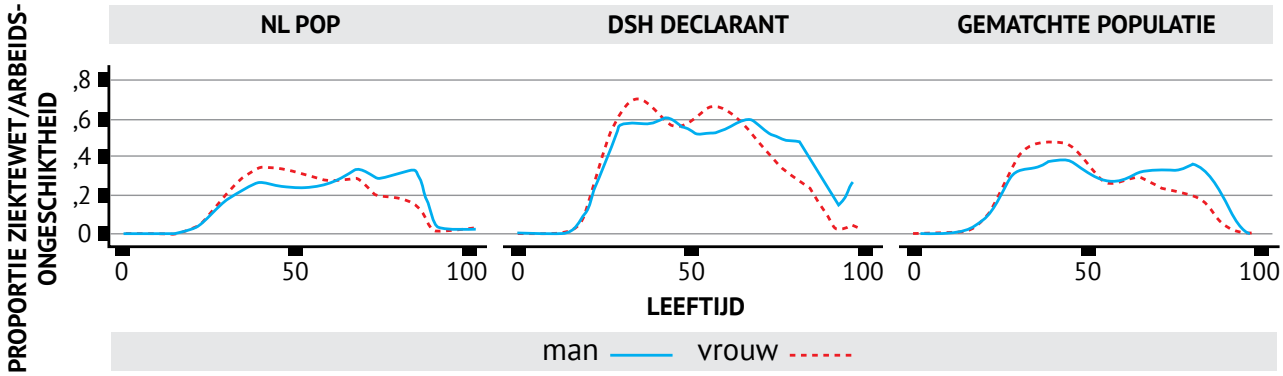
Ook de sociaaleconomische categorie 'overige sociale voorzieningen' is uitgesplitst naar geslacht: man en vrouw. Figuur 2 laat zien dat DSH declaranten mannen en vrouwen vanaf de werkende leeftijd vaker gebruik hebben gemaakt van 'overige sociale voorzieningen' dan mannen en vrouwen in de gematchte en NL populatie. De proportie DSH declaranten mannen en vrouwen die gebruik maakt van 'overige sociale voorzieningen' neemt af als leeftijd toeneemt. Daarnaast blijkt uit de figuur dat er geen verschil is tussen de proportie DSH declaranten mannen en vrouwen dat gebruik maakt van 'overige sociale voorzieningen'.

Figuur 2. Proportie per leeftijd die overige sociale voorzieningen heeft ontvangen uitgesplitst naar geslacht

In Figuur 3 is de sociaaleconomische categorie 'ziektewet/arbeidsongeschiktheid' uitgesplitst naar geslacht: man en vrouw. De figuur laat zien dat DSH declaranten mannen en vrouwen op alle leeftijden vaker in de 'ziektewet/arbeidsongeschiktheid' hebben gezeten dan mannen en vrouwen van de gematchte en NL populatie. De figuur laat ook zien dat DSH declaranten vrouwen vanaf ongeveer 20 jaar tot en met ongeveer 65 vaker in de 'ziektewet/ arbeidsongeschiktheid' hebben gezeten dan DSH declaranten mannen. Met een kleine dip vlak voor de 50 jaar.

Figuur 3. Proportie per leeftijd die in de ziektewet/arbeidsongeschiktheid uitgesplitst per geslacht

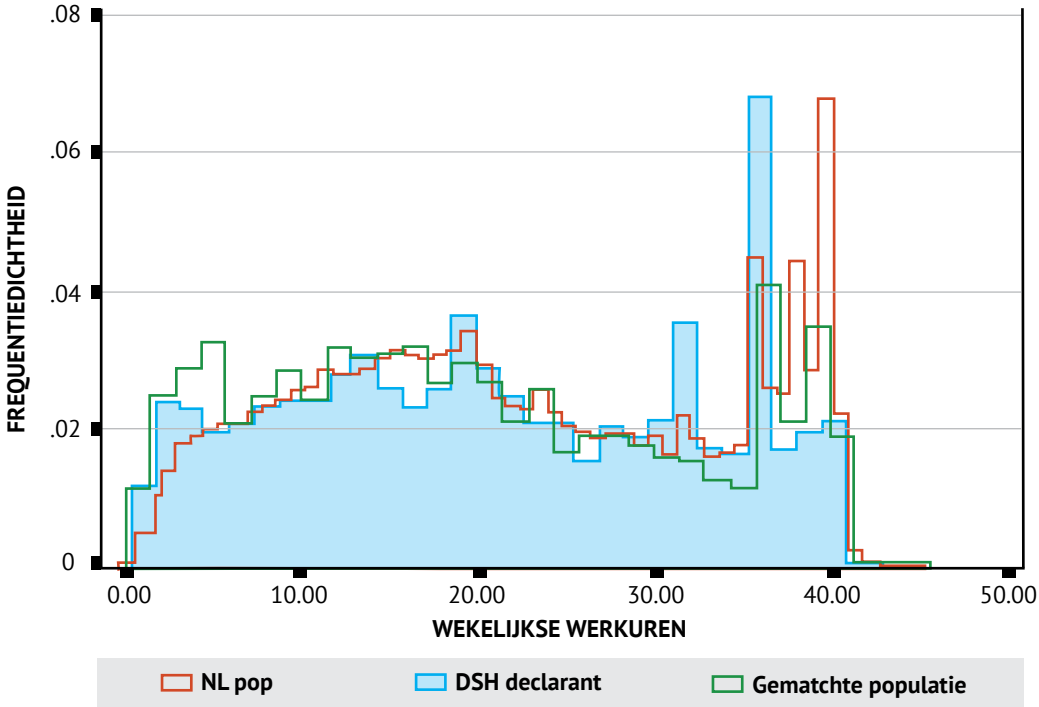

Karakteristieken van de banen

Wekelijkse werkuren

Verschillende karakteristieken van de banen zijn in kaart gebracht voor DSH declaranten, de gematchte en NL populatie die een baan hebben gehad. Allereerst is gekeken naar wekelijkse werkuren, dus hoeveel uren per week worden gewerkt. Figuur 4 laat de proportionele verdeling van de wekelijkse werkuren voor de DSH declaranten (blauw), de gematchte populatie (groen) en de NL populatie (rood) zien. In de figuur is een blauwe piek te zien bij 32 en 36 wekelijkse werkuren. Dit betekent dat DSH declaranten relatief vaker 32 en 36 uur per week werken ten opzichte van de gematchte en NL populatie. Ook zien we een piek voor de NL populatie bij 38 en 40 uur per week. Dit betekent dat de NL populatie relatief vaak 38 en 40 uur per week werken ten opzichte van de DSH declaranten en de gematchte populatie.

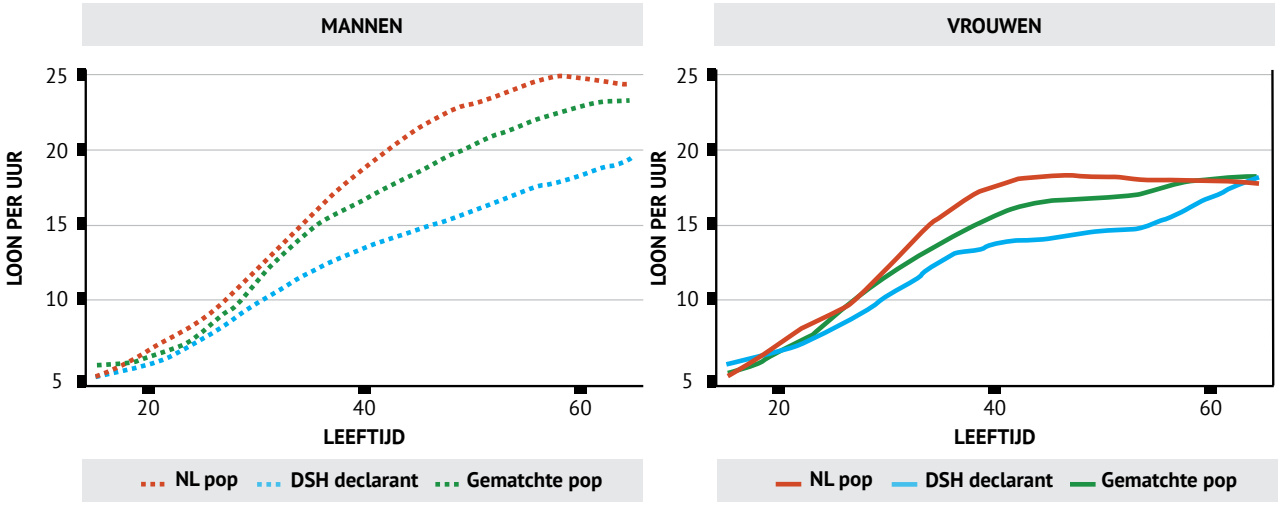
Figuur 4. Proportionele verdeling wekelijkse werkuren per populatie

Gemiddeld uurloon

In Figuur 5 is het gemiddelde uurloon te zien voor DSH declaranten, de gematchte en NL populatie en uitgesplitst naar geslacht: mannen (figuur links) en vrouwen (figuur rechts). De figuur links laat zien dat DSH declaranten mannen (blauw gestreepte lijn) op alle leeftijden een gemiddeld lager uurloon hebben dan mannen uit de gematchte populatie (groen gestreepte lijn) en de mannen uit de NL populatie (rood gestreepte lijn). Uit de figuur rechts blijkt dat ook DSH declaranten vrouwen vanaf 30 gemiddeld een lager uurloon hebben dan vrouwen uit de gematchte en NL populatie. Dit verschil is kleiner bij vrouwen dan bij mannen.

Figuur 5. Uurloon per leeftijd voor mannen en vrouwen

Arbeidssectoren

Ook hebben we in beeld gebracht in welke sectoren Nederlanders werkzaam zijn. In de eerste kolom van tabel 5 is de top 10 van de sectoren waarin de meeste DSH declaranten werkzaam zijn weergegeven. In de tweede kolom is de ranking van de gematchte en de NL populatie weergegeven ten opzichte van de DSH declaranten. De gematchte en NL populatie hebben dezelfde ranking. De tabel laat zien dat er niet veel verschillen in de top 10 sectoren van de DSH declaranten ten opzichte van de gematchte en NL populatie zitten. De meeste sectoren waarin DSH declaranten werkzaam zijn komen ook voor in de top 10 van de gematchte en NL populatie. De tabel laat verder twee specifieke verschillen zien. Er zijn meer DSH declaranten werkzaam in de 'werk en (re)integratie' en in de 'overheid, provincie, gemeenten, waterschappen' sector. De 'werk en (re)integratie' sector bestaat uit instellingen of diensten die zich bezighouden met de feitelijke uitvoering van de Wet sociale voorziening (Wsw) en de Wet inschakeling werkzoekende (Wiw). De 'overheid, provincie, gemeenten, waterschappen' sector bestaat uit banen bij provincies, gemeenten en waterschappen.

Tabel 5. Top 10 arbeidssectoren

DSH declaranten Top 10	Gematchte en NL populatie
1. Gezondheid, geestelijk en maatschappelijke	1
2. Uitleenbedrijven	2
3. Werk en (re)integratie	31
4. Horeca algemeen	3
5. Overheid, onderwijs en wetenschappen	8
6. Grootwinkelbedrijf	7
7. Zakelijke dienstverlening II	5
8. Detailhandel	4
9. Zakelijke dienstverlening III	6
10. Overheid, provincie, gemeenten, waterschappen	16

Gemiddelde duur (eerste) baan en gemiddeld uurloon eerste baan

In Tabel 6 is weergegeven wat de gemiddelde baanduur is voor DSH declaranten, de gematchte en NL populatie. DSH declaranten werken gemiddeld iets langer bij de éérste baan en bij dezelfde baan gedurende de carrière ten opzichte van de gematchte en NL populatie. Daarnaast verdienen DSH declaranten in de eerste baan een gemiddeld lager uurloon ten opzichte van de gematchte en de NL populatie.

Tabel 6. Baanduur en loon van de éérste baan voor de verschillende populaties

	DSH declaranten (N = 1.730)	Gematchte populatie (N = 1.865)	NL populatie (N = 1.086.101)
Gemiddelde duur éérste baan	1.258 dagen	1.175 dagen	1.131 dagen
Gemiddelde duur van een baan gedurende de carrière	1.171 dagen	1.269 dagen	1.131 dagen
Gemiddelde uurloon éérste baan	13,20 euro	15,17 euro	16,05 euro

Karakteristieken gebruikers ziektewet/arbeidsongeschiktheid

In tabel 7 zijn de karakteristieken van DSH declaranten, de gematchte en NL populatie die in de 'ziektewet/arbeidsongeschiktheid' zitten weergegeven. De tabel laat zien dat DSH declaranten die in de 'ziektewet/arbeidsongeschikt' zitten iets vaker vrouw zijn ten opzichte van de gematchte en NL populatie. Het percentage DSH declaranten die in de 'ziektewet of arbeidsongeschikt' zitten hebben ook minder vaak een betaalde baan gehad ten opzichte van de gematchte en NL populatie.

Tabel 7. Karakteristieken van gebruikers van de ziektewet/arbeidsongeschiktheid

	DSH declaranten (N =)	Gematchte populatie (N =)	NL populatie (N = 364.386)
Leeftijd	52 jaar	52 jaar	51 jaar
Geslacht (vrouw)	58%	56%	51%
Heeft een betaalde baan gehad	78%	91%	91%

Tabel 8 laat de hoogst behaalde opleidingen van DSH declaranten, de gematchte en NL populatie zien die in de 'ziektewet/arbeidsongeschiktheid' zitten. Uit de tabel blijkt dat DSH declaranten die in de 'ziektewet/arbeidsongeschiktheid' zitten vaker basisonderwijs als hoogst behaalde opleiding hebben ten opzichte van de NL populatie, maar niet ten opzichte van de gematchte populatie. DSH declaranten die in de 'ziektewet/arbeidsongeschiktheid' zitten hebben minder vaak mbo2-4, havo, vwo-bovenbouw, hbo, wo-master als hoogst behaalde opleiding ten opzichte van de NL populatie, maar niet ten opzichte van de gematchte populatie.

Tabel 8. Hoogst behaalde opleiding van gebruikers ziektewet/arbeidsongeschiktheid

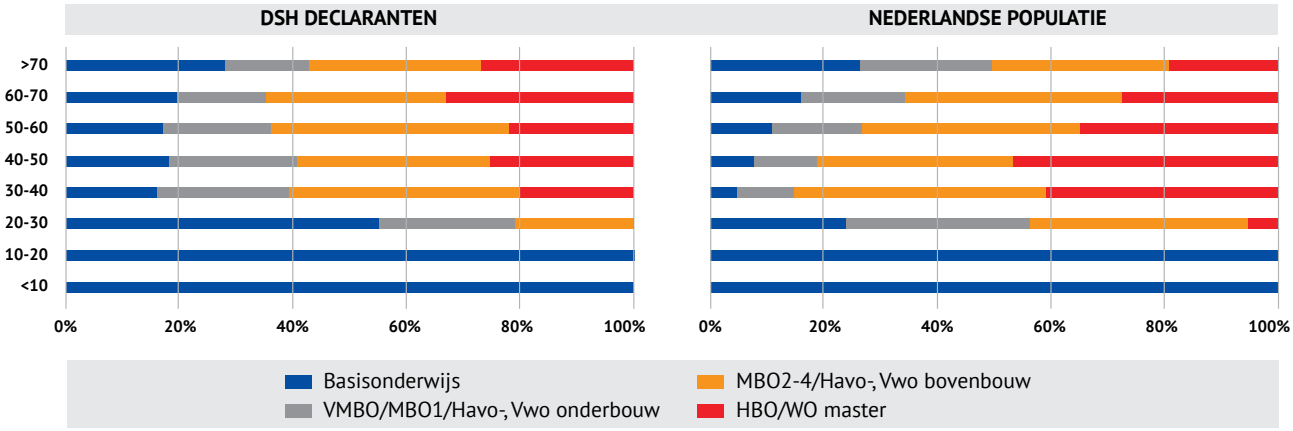
	DSH declaranten (N = 898)	Gematchte populatie (N = 608)	NL populatie (N = 245.328)
Basisonderwijs	25%	30%	13%
vmbo/mbo1/havo, vwo – onderbouw	20%	22%	18%
mbo2-4/havo, vwo – bovenbouw	36%	31%	43%
hbo/wo master	19%	18%	25%

3.2.3 Onderwijsuitkomsten

Weerspiegeling opleidingsniveau

Figuur 8 laat de hoogste behaalde opleiding van DSH declaranten (links) en de NL populatie (rechts) zien voor verschillende leeftijdscategorieën. In deze vergelijking is de gematchte populatie niet meegenomen. De gematchte populatie en de DSH declaranten zijn namelijk precies gelijk als het gaat om hoogst behaalde opleiding omdat hoogst behaalde opleiding één van de variabelen is waarop de populaties zijn gematcht. Wanneer we de hoogst behaalde opleidingen van de DSH declaranten met de NL populatie vergelijken dan zien we dat de DSH declaranten voor de leeftijdscategorieën 20 tot 70 jaar vaker basisonderwijs (blauwe balken) als hoogst behaalde opleiding hebben. DSH declaranten hebben tussen 30 en 60 jaar vaker een vmbo/mbo1/havo-,vwo onderbouw (grijze balken) als hoogst behaalde opleiding ten opzichte van de NL populatie. Daarnaast hebben DSH declaranten tussen 20 en 40 jaar iets en minder vaak mbo2-4/havo-,vwo bovenbouw, (oranje balken) als hoogst behaalde opleiding ten opzichte van de NL populatie. Verder hebben DSH declaranten tussen 20 en 60 jaar ook minder vaak hbo/wo (rode balken) als hoogst behaalde opleiding ten opzichte van de NL populatie.

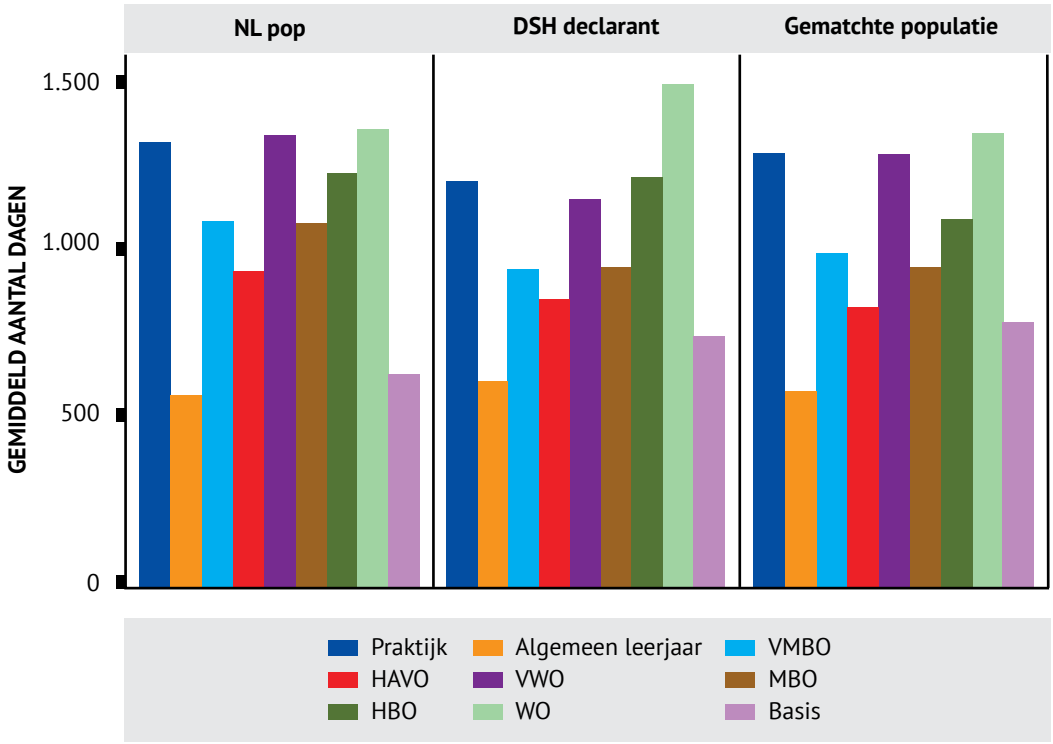
Figuur 8. Hoogst behaalde opleiding per leeftijdscategorie

Duur afronden opleiding

In Figuur 6 is het gemiddeld aantal dagen dat DSH declaranten, de gematchte en NL populatie doen over het afronden van verschillende opleidingsniveaus weergegeven. De figuur laat zien dat er niet heel veel verschillen zijn in het gemiddeld aantal dagen dat DSH declaranten, de gematchte en NL populatie doen over het afronden van verschillende onderwijsniveaus. De DSH declaranten doen iets minder lang over het behalen van een praktijk, vmbo- en vwo-opleiding ten opzichte van de gematchte en NL populatie. Op de havo en mbo doen de DSH declaranten even lang over hun opleiding als de gematchte populatie, maar minder lang dan NL populatie. Over het hbo doen DSH declaranten ongeveer even lang als de Nederlandse populatie, maar wel langer dan de gematchte populatie. Verder zien we dat DSH declaranten langer doen over het behalen van wo-opleiding ten opzichte van de gematchte en NL populatie.

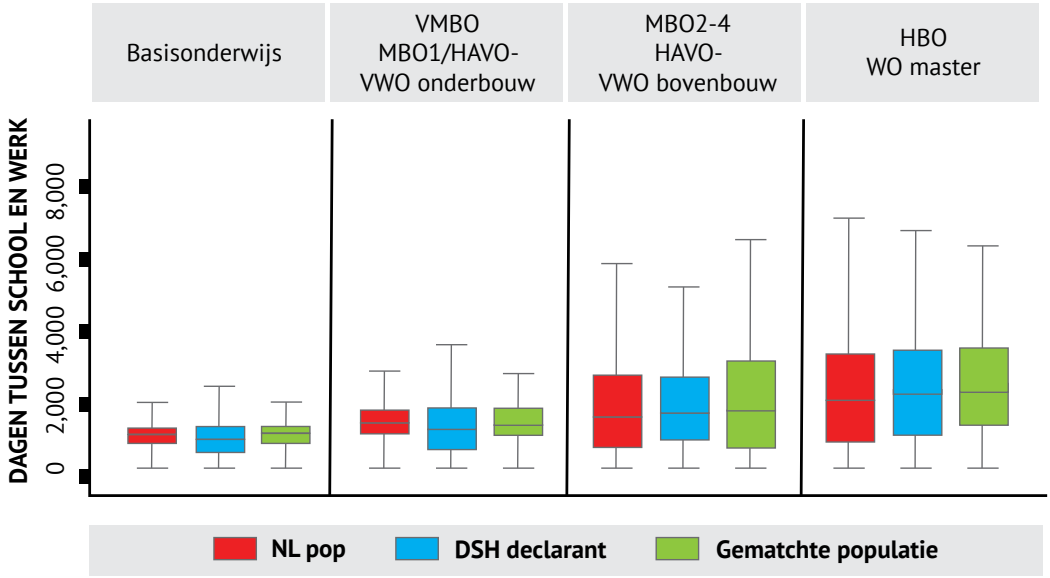
Figuur 6. Gemiddeld aantal dagen afronden van verschillende opleidingsniveaus

Transitie van school naar werk

In Figuur 9 is het aantal dagen weergegeven dat tussen het afronden van de hoogst behaalde opleiding en het vinden van een baan zit voor DSH declaranten (blauw), de gematchte (groen) en de NL populatie (rood). De boxen laten de middelste 50% waargenomen waardes zien en de streepjes boven en onder deze boxen geven verder inzicht in de waargenomen spreiding richting het maximaal en minimaal aantal dagen tussen het afronden van de hoogst behaalde opleiding en het vinden van een baan. De streep in het midden van de box laat de mediaan aantal dagen zien dat tussen het afronden van de hoogst behaalde opleiding en het vinden van een baan zit. Er zijn weinig verschillen te zien tussen de strepen in de boxen voor de verschillende populaties. Dit betekent dat er weinig verschillen zijn in hoe lang DSH declaranten, de gematchte en de NL populatie doen over het vinden van een baan na het afronden van het hoogst behaalde opleiding.

Figuur 9. Dagen tussen hoogst behaalde opleiding en vinden van een baan

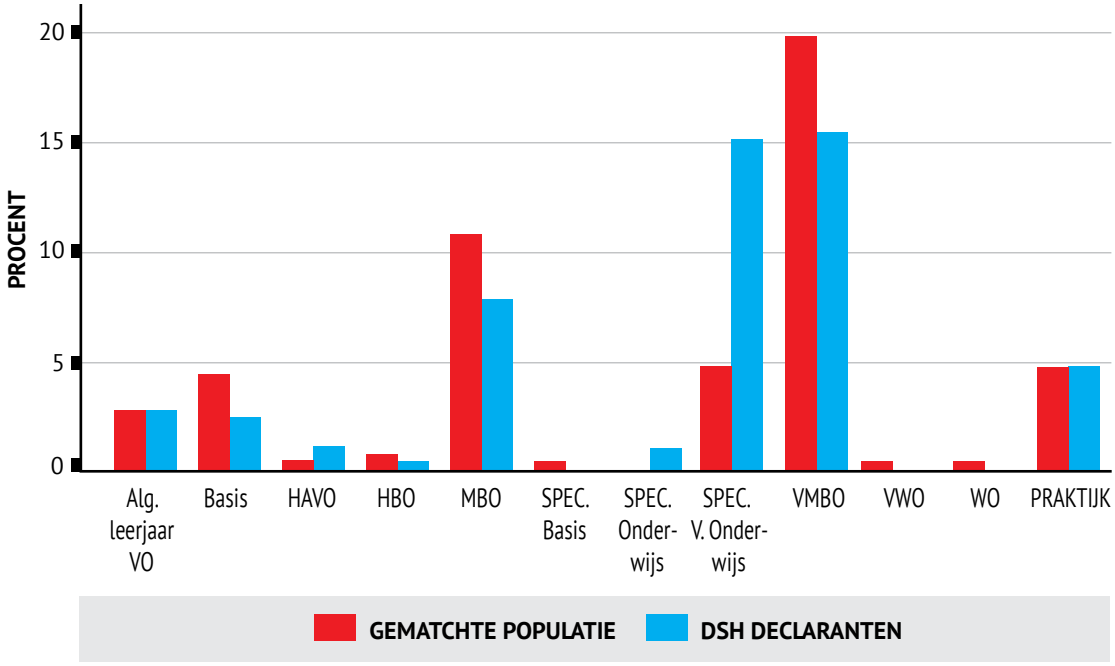
Basisschool eindtoetsadvies en hoogst behaalde opleiding

Om de onderzoeksvraag 'Is er een verschil tussen het gegeven basisschool eindtoetsadvies en de uiteindelijk hoogst behaalde opleiding van DSH declaranten en de gematchte populatie?' te beantwoorden is de tweede matchingprocedure toegepast (zie uitleg hier). In de analyses zijn alleen de DSH declaranten meegenomen waarvan basisschool eindtoetsadvies bekend is. Dat zijn 462 DSH declaranten. De gemiddelde leeftijd van deze populatie is 15 jaar en 53% is vrouw. De volgende vijf basisschool eindtoetsadvies categorieën zijn meegenomen: 1) vmbo-b; 2) vmbo-k; 3) vmbo-t; 4) havo; 5) vwo. Per categorie is er een vergelijking gemaakt met verschillende soorten hoogst behaalde opleidingen. Iedere vergelijking is weergegeven in een aparte figuur en hieronder beschreven.

In Figuur 11 zijn de resultaten weergegeven van het basisschool eindtoetsadvies vmbo-b. Deze figuur laat zien dat DSH declaranten met een vmbo-b eindtoetsadvies vaker speciaal (voortgezet) onderwijs[2] en havo als hoogst behaalde opleiding hebben ten opzichte van de gematchte populatie. Daarnaast hebben DSH declaranten met een basisschool eindtoetsadvies vmbo-b minder vaker basisonderwijs, vmbo, mbo en hbo als hoogst behaalde opleiding ten opzichte van de gematchte populatie.

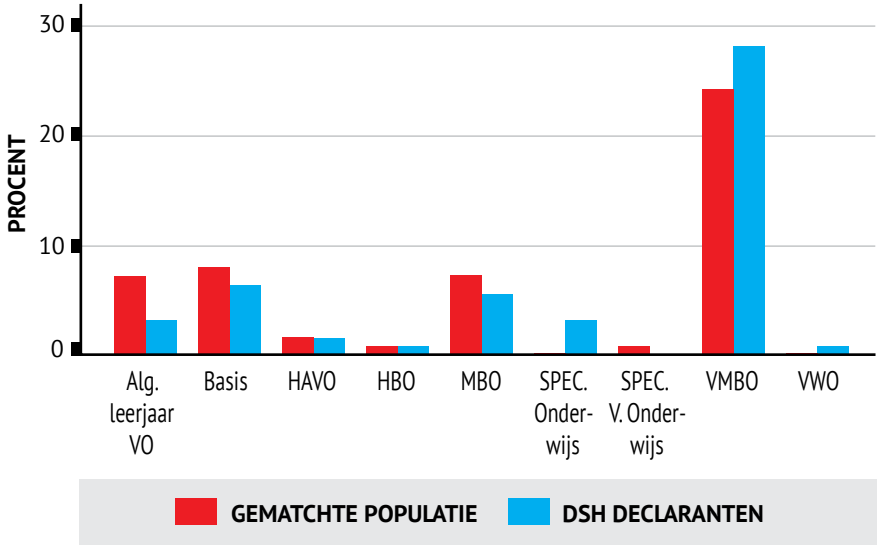
[2] *Figuur 11 tot en met 15: Er is geen informatie over het onderwijsniveau (bijv. vmbo, havo, vwo) dat is behaald wanneer een declarant Voortgezet Speciaal Onderwijs als hoogst behaalde opleiding heeft.*

Figuur 11. Hoogst behaalde opleidingen na vmbo-b advies

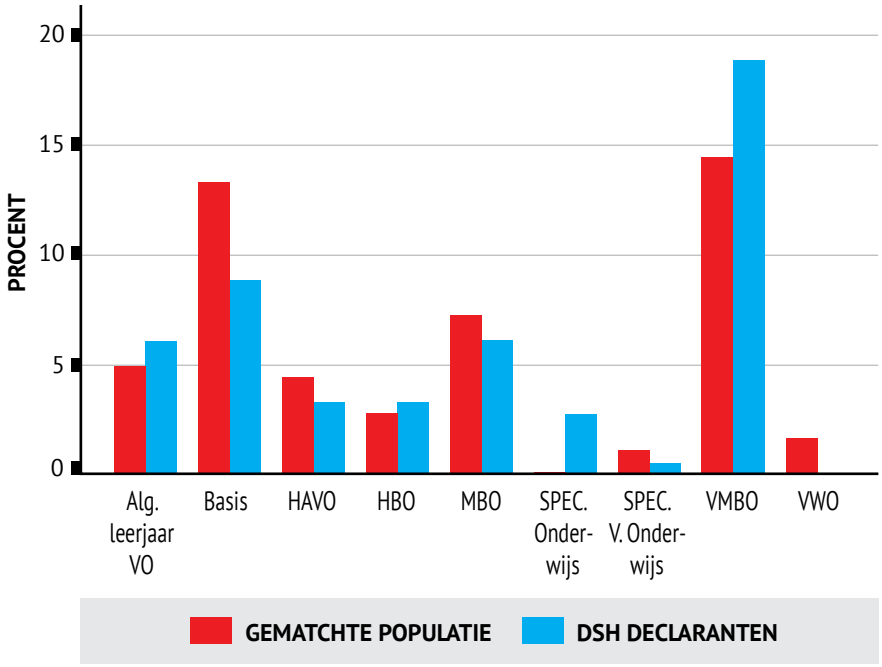
In Figuur 12 zijn de resultaten weergegeven van het basisschool eindtoetsadvies vmbo-k. Deze figuur laat zien dat DSH declaranten met een vmbo-k basisschool eindtoetsadvies vaker speciaal onderwijs en vmbo als hoogst behaalde opleiding hebben ten opzichte van de gematchte populatie. Daarnaast hebben DSH declaranten met een basisschool eindtoetsadvies vmbo-k minder vaak basisonderwijs, een algemeen leerjaar volwassen onderwijs en mbo als hoogst behaalde opleiding ten opzichte van de gematchte populatie.

Figuur 12. Hoogst behaalde opleidingen na vmbo-k advies

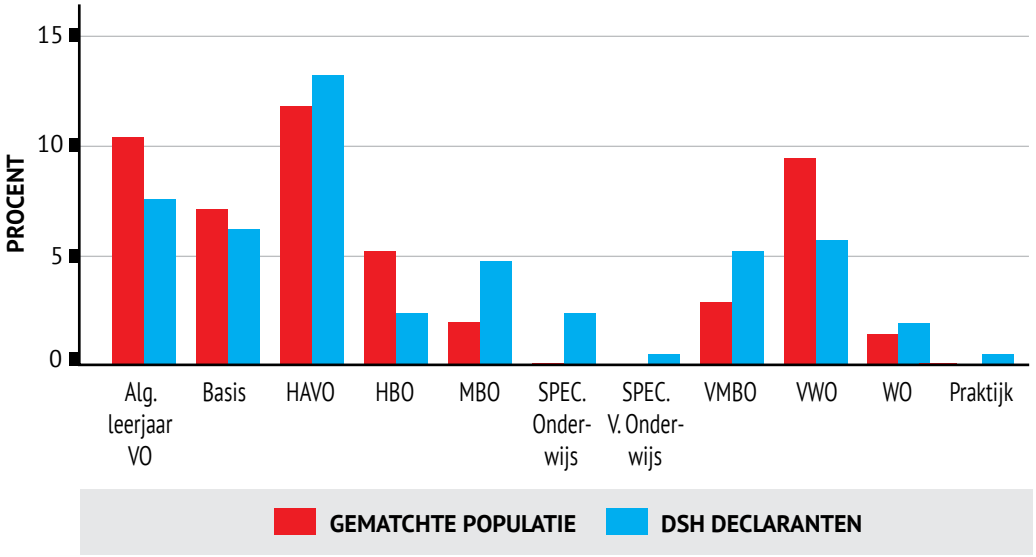
In Figuur 13 zijn de resultaten weergegeven van het basisschool eindtoetsadvies vmbo-t. Deze figuur laat zien dat DSH declaranten met een vmbo-t basisschool eindtoetsadvies vaker een algemeen leerjaar volwassen onderwijs, speciaal onderwijs, hbo en vmbo als hoogst behaalde opleiding hebben ten opzichte van de gematchte populatie. Daarnaast hebben DSH declaranten met een basisschool eindtoetsadvies vmbo-t minder vaak een basisonderwijs, havo, mbo, voortgezet speciaal onderwijs en vwo als hoogst behaalde opleiding ten opzichte van de gematchte populatie.

Figuur 13. Hoogst behaalde opleidingen na vmbo-t advies

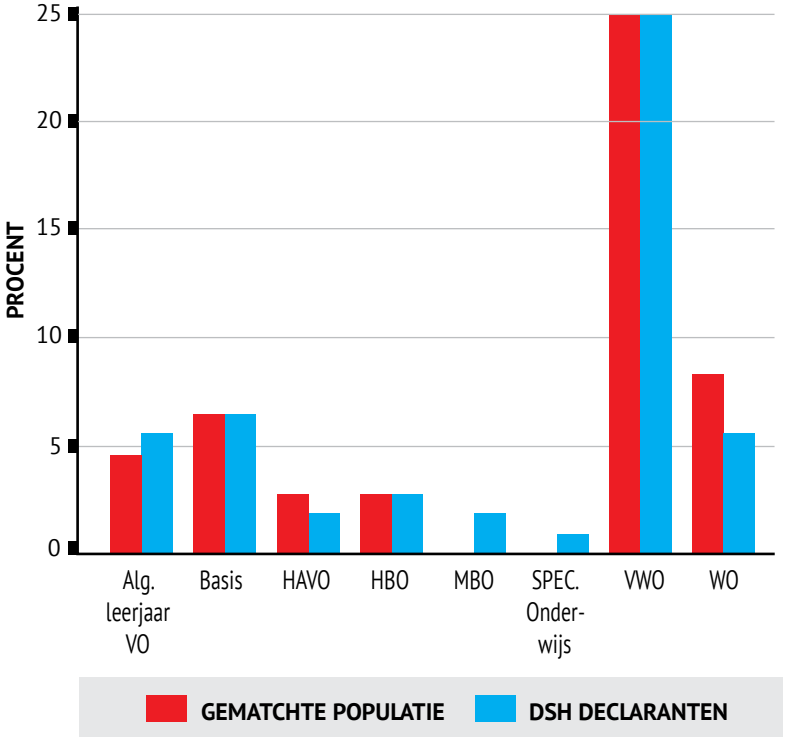
In Figuur 14 zijn de resultaten weergegeven van het basisschool eindtoetsadvies havo. Deze figuur laat zien dat DSH declaranten met een havo basisschool eindtoetsadvies vaker havo, mbo, (voortgezet) speciaal onderwijs, praktijk, vmbo en wo als hoogst behaalde opleiding hebben ten opzichte van de gematchte populatie. Daarnaast hebben DSH declaranten met een basisschool eindtoetsadvies havo minder vaak een algemeen leerjaar volwassen onderwijs, basisonderwijs, hbo en vwo als hoogst behaalde opleiding ten opzichte van de gematchte populatie.

Figuur 14. Hoogst behaalde opleidingen na havo advies

In Figuur 15 zijn de resultaten weergegeven van het basisschool eindtoetsadvies vwo. Deze figuur laat zien dat DSH declaranten met een vwo bassisschool eindtoetsadvies vaker een algemeen leerjaar volwassenonderwijs, speciaal onderwijs en mbo als hoogst behaalde opleiding hebben ten opzichte van de gematchte populatie. Daarnaast hebben DSH declaranten met een basisschool eindtoetsadvies vwo minder vaak havo en wo als hoogst behaalde opleiding ten opzichte van de gematchte populatie. DSH declaranten met een basisschool eindtoetsadvies vwo hebben even vaak basisonderwijs, hbo en vwo als hoogst behaalde opleiding ten opzichte van de gematchte populatie.

Figuur 15. Hoogst behaalde opleidingen na vwo advies

3.3 TOS declaranten

3.3.1 Algemeen

Achtergrondkenmerken

In Tabel 1 is te zien dat er in totaal 17.375 TOS declaranten zijn geïdentificeerd. De gemiddelde leeftijd van de TOS declaranten is 7 jaar en 27% is vrouw. Van de TOS declaranten heeft 5% een eerste generatie migratieachtergrond (de persoon is in het buitenland geboren met ten minste één in het buitenland geboren ouder) en 35% een tweede generatie migratieachtergrond (de persoon is in Nederland geboren met ten minste één in het buitenland geboren ouder).

Tabel 1. Achtergrondkenmerken

	TOS declaranten (N = 17.375)	Gematchte populatie (N = 17.375)	NL populatie (N = 2.000.000)
Gemiddelde leeftijd	7 jaar	7 jaar	42 jaar
Geslacht (vrouw)	27%	27%	49%
1e generatie migratieachtergrond	5%	5%	28%
2e generatie migratieachtergrond	35%	35%	10%

Tabel 2. Hoogst behaalde opleiding

	TOS declaranten (N = 17.375)	Gematchte populatie (N = 17.375)	NL populatie (N = 2.000.000)
Geen informatie	1%	1%	44%
Basisonderwijs	98%	98%	17%
vmbo/mbo1/havo, vwo – onderbouw	1%	1%	7%
mbo2-4/havo, vwo – bovenbouw	<1%	<1%	18%
hbo/wo master	<1%	<1%	14%

3.3.2 Arbeidsmarktuitkomsten

Arbeidspercentage

Zoals te zien is in Tabel 3 heeft 51% van de TOS declaranten tussen de 15 en 65 jaar oud een betaalde baan gehad in de periode 2015 tot en met 2019 (N = 1.217). Zie Bijlage 5.1.1. voor de definitie van een betaalde baan hebben gehad. Voor de gematchte en NL populatie ligt het arbeidspercentage hoger.

Tabel 3. arbeidspercentage

	TOS declaranten (N = 1.217)	Gematchte populatie (N = 1.217)	NL populatie (N = 1.393.348)
Arbeidspercentage	51%	75%	72%

Sociaaleconomische categorieën

Het CBS registreert per maand ook de sociaaleconomische categorie(ën) waartoe een individu behoort. De toelichting per sociaaleconomische categorie is terug te vinden in Bijlage 5.1.2. Tabel 4 toont dat 51% van de TOS declaranten in de leeftijd van 15 tot en met 65 jaar de sociaaleconomische categorie 'werknemer' bekleden. Het percentage werknemers is hoger voor de gematchte en NL populatie. Daarnaast maken TOS declaranten in de leeftijd van 15 tot en met 65 jaar vaker gebruik van 'overige sociale voorzieningen' en de 'ziektewet/ arbeidsongeschiktheid' ten opzichte van de gematchte populatie. TOS declaranten zijn in de leeftijd van 15 tot en met 65 jaar ook vaker 'schoolgaand (zonder/met inkomen)', 'overig zonder inkomen' dan de NL populatie, maar minder vaak 'meewerkend gezinslid'.

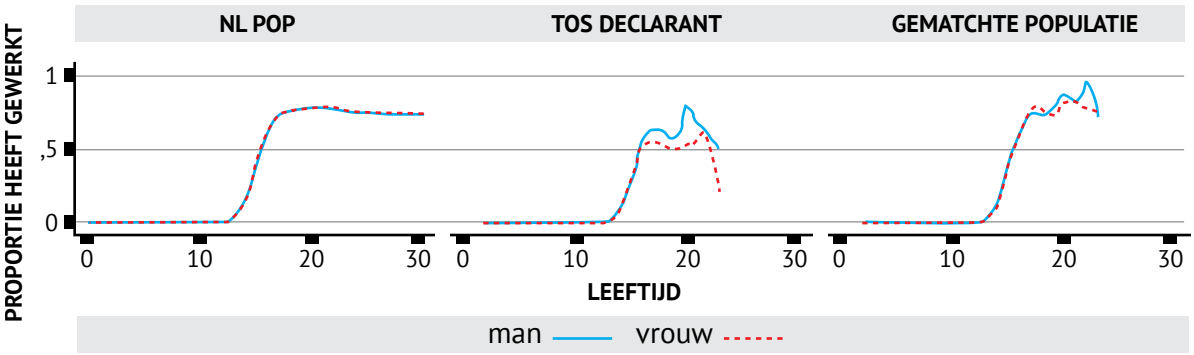
Tabel 4. Sociaaleconomische categorieën[1] in de leeftijd van 15 t/m 65 jaar.

	TOS declaranten (N = 1.217)	Gematchte populatie (N = 1.217)	NL populatie (N = 1.265.184)
Werknemer	51%	66%	86%
Directeur/groot aandeelhouder	0%	0%	3%
Zelfstandige	0%	1%	14%
Overige zelfstandige	0%	0%	12%
Werkloosheidsuitkering	1%	1%	24%
Bijstandsuitkering	4%	3%	26%
Overige sociale voorzieningen	11%	6%	19%
Ziektewet/ arbeidsongeschiktheid	8%	4%	23%
Pensioen	1%	1%	15%
Nog niet schoolgaand / schoolgaand/studerend met inkomen	0%	0%	3%
Nog niet schoolgaand /schoolgaand/studeren zonder inkomen	100%	99%	47%
Overige zonder inkomen	100%	100%	38%
Meewerkend gezinslid	11%	12%	53%

1 *De percentages van de populaties bij elkaar opgeteld meer dan 100% zijn omdat een enkel individu gedurende de periode waarvoor de sociaaleconomische categorieën zijn geregistreerd tot meerdere categorieën kan behoren.*

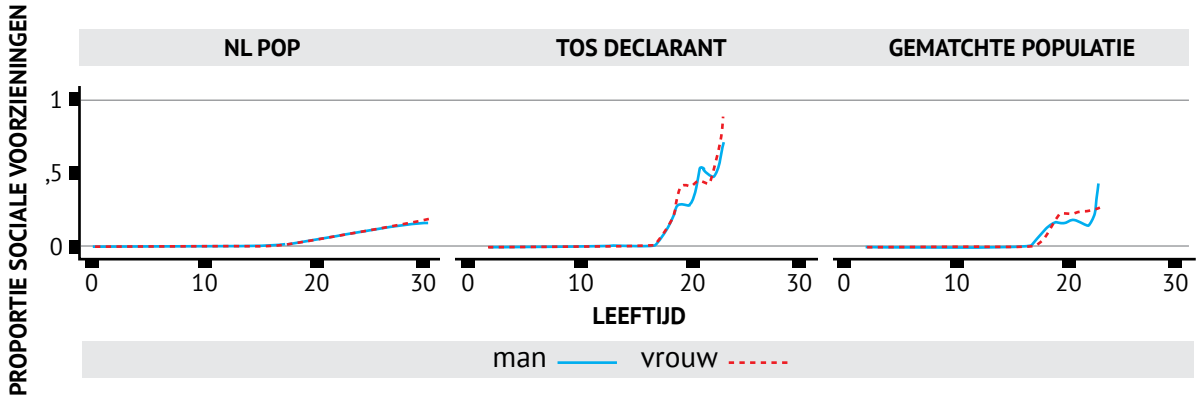
In Figuur 1 hebben zijn de sociaaleconomische categorieën 'werknemer', 'directeur/groot aandeelhouder' en '(overige) zelfstandige' samengevoegd tot één categorie, namelijk heeft gewerkt. In deze figuur zijn de resultaten uitgesplist naar geslacht: man of vrouw. Ook is in dit figuur de proportie per leeftijd geschat tot een leeftijd van 30 jaar, omdat de hoogste leeftijd voor een TOS declarant 23 jaar is. De figuur laat zien dat TOS declaranten mannen en vrouwen minder vaak hebben gewerkt als mannen en vrouwen in de gematchte populatie en NL populatie. De figuur laat ook zien dat TOS declaranten vrouwen vanaf ongeveer 15 jaar minder vaak hebben gewerkt dan TOS declaranten mannen.

Figuur 1. Proportie per leeftijd tot 30 jaar die heeft gewerkt uitgesplitst naar geslacht

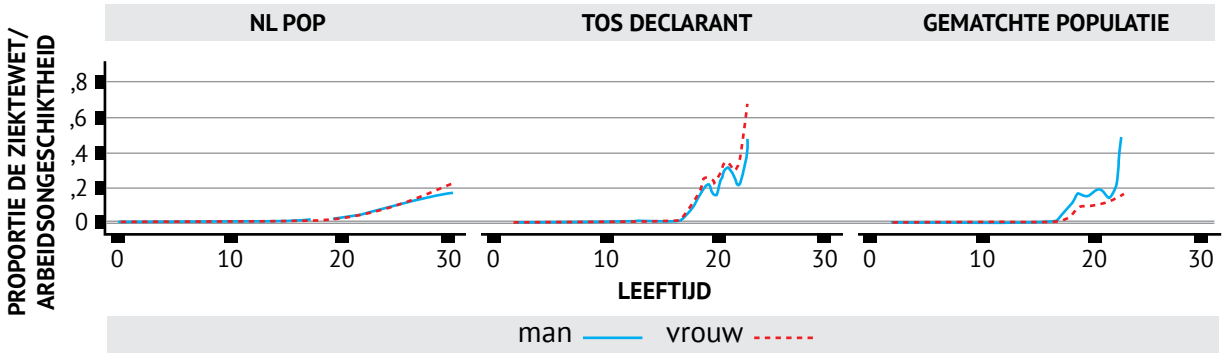
Ook de sociaaleconomische categorie 'overige sociale voorzieningen' is uitgesplitst naar geslacht: man en vrouw. Ook in dit figuur is de proportie per leeftijd geschat tot een leeftijd van 30 jaar. Figuur 2 laat zien dat TOS declaranten mannen en vrouwen vanaf 17 jaar vaker gebruik hebben gemaakt van 'overige sociale voorzieningen' dan mannen en vrouwen in de gematchte en NL populatie. De proportie TOS declaranten mannen en vrouwen dat gebruikt maak van 'overige sociale voorzieningen' neemt toe als leeftijd toeneemt. Daarnaast blijkt uit de figuur dat vanaf 19 tot 21 een verschil is tussen de proportie TOS declaranten mannen en vrouwen dat gebruik maakt van 'overige sociale voorzieningen'.

Figuur 2. Proportie per leeftijd die overige sociale voorzieningen heeft ontvangen uitgesplitst naar geslacht

In Figuur 3 is de sociaaleconomische categorie 'ziektewet/arbeidsongeschiktheid' uitgesplitst naar geslacht: man en vrouw. Ook in dit figuur is de proportie per leeftijd geschat tot een leeftijd van 30 jaar. De figuur laat zien dat TOS declaranten mannen en vrouwen vanaf 17 jaar vaker in de 'ziektewet/arbeidsongeschiktheid' zitten dan mannen en vrouwen van de gematchte en NL populatie. De figuur laat geen verschillen zien tussen TOS declaranten mannen en TOS declaranten vrouwen.

Figuur 3. Proportie per leeftijd die in de ziektewet/arbeidsongeschiktheid uitgesplitst per geslacht

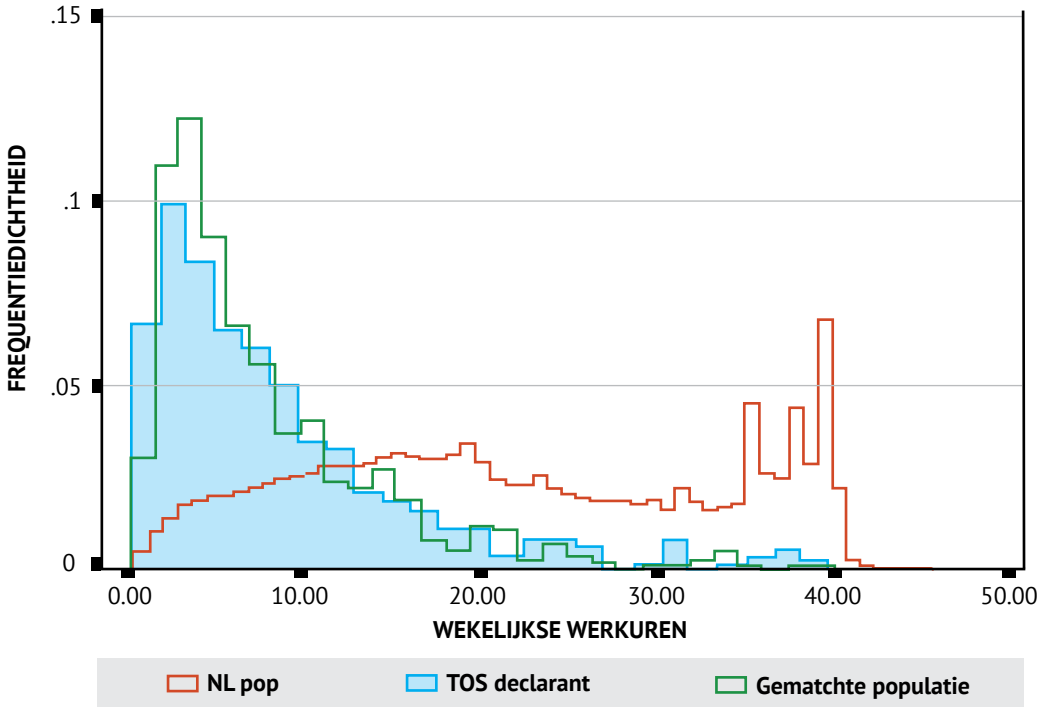

Karakteristieken van de banen

Wekelijkse werkuren

Verschillende karakteristieken van de banen zijn in kaart gebracht voor TOS declaranten, de gematchte en NL populatie die een baan hebben gehad. Allereerst is gekeken naar wekelijkse werkuren, dus hoeveel uren per week worden gewerkt. Figuur 4 laat de proportionele verdeling van de wekelijkse werkuren voor de TOS declaranten (blauw), de gematchte populatie (groen) en de NL populatie (rood) zien. In de figuur is te zien dat TOS declaranten en de gematchte populatie relatief vaker de 0 en 12 uur per week werken ten opzichte van de NL populatie. Er zijn slechts enkele TOS declaranten die meer dan 20 uur per week werken. Gezien de gemiddelde leeftijd van de TOS declaranten gaat het hier hoogstwaarschijnlijk om (bij)baantjes naast school. De figuur laat zien dat TOS declaranten vaker minder uren werken dan de gematchte populatie, met uitzondering van de piek tussen 0 tot 2 wekelijks werkuren.

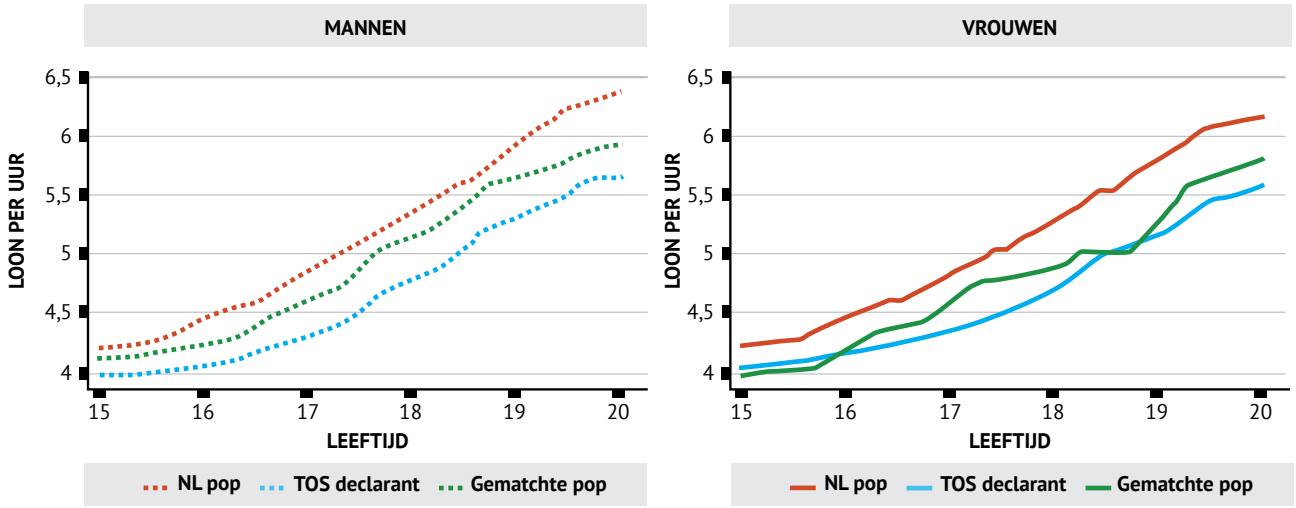
Figuur 4. Proportionele verdeling wekelijkse werkuren per populatie

Gemiddeld uurloon

In Figuur 5 is het gemiddelde uurloon te zien voor TOS declaranten, de gematchte en NL populatie en uitgesplitst naar geslacht: mannen (figuur links) en vrouwen (figuur rechts). De figuur links laat zien dat TOS declaranten mannen (blauw gestreepte lijn) op alle leeftijden een gemiddeld lager uurloon hebben dan mannen uit de gematchte populatie (groen gestreepte lijn) en de mannen uit de NL populatie (rood gestreepte lijn). Uit de figuur rechts blijkt dat ook TOS declaranten vrouwen op alle leeftijden gemiddeld een lager uurloon hebben dan vrouwen uit de NL populatie. TOS Declaranten vrouwen verdienen gemiddeld minder of het zelfde uurloon als vrouwen uit de gematchte populatie vanaf 16 jaar.

Figuur 5. Uurloon per leeftijd voor mannen en vrouwen

Arbeidssectoren

Ook hebben we in beeld gebracht in welke sectoren Nederlanders werkzaam zijn. In de eerste kolom van Tabel 5 is de top 10 van de sectoren waarin de meeste TOS declaranten werkzaam zijn weergegeven. In de tweede kolom is de ranking van de gematchte en de NL populatie weergegeven ten opzichte van de TOS declaranten. De gematchte en TOS declaranten hebben dezelfde ranking. De tabel laat niet veel verschillen in de top 10 sectoren van de TOS declaranten ten opzichte van de NL populatie zien. De meeste sectoren waarin TOS declaranten werkzaam zijn komen ook voor in de top 10 van de NL populatie. De tabel laat verder zien dat TOS declaranten het vaakst werkzaam in de 'grootwinkelbedrijf'. Daarnaast werken meer TOS declaranten in de 'agrarische bedrijf' sector en opzichte van de NL populatie. Gezien de gemiddelde leeftijd van de TOS declaranten gaat het hier hoogstwaarschijnlijk om (bij)baantjes naast school.

Tabel 5. Top 10 arbeidssectoren

TOS declaranten/gematchte populatie Top 10	Gematchte en NL populatie
1. Grootwinkelbedrijf	7
2. Horeca algemeen	3
3. Detailhandel	4
4. Gezondheid, geestelijke en maatschappelijke	1
5. Agrarisch bedrijf	11
6. Metaal- en technische bedrijven	9
7. Uitleenbedrijven	2
8. Zakelijke dienstverlening III	6
9. Groothandel II	10
10. Zakelijke dienstverlening II	5

Gemiddelde duur eerste baan en gemiddeld uurloon eerste baan

In Tabel 6 is weergegeven wat de gemiddelde baanduur is voor TOS declaranten en de gematchte en de NL populatie. TOS declaranten werken gemiddeld iets minder lang bij de éérste baan en het gemiddelde uurloon bij de eerste baan is iets lager ten opzichte van de gematchte populatie.

Tabel 6. Baanduur en loon van de éérste baan voor de verschillende populaties

	TOS declaranten (N = 651)	Gematchte populatie (N = 846)	NL populatie (N = 1.086.101)
Gemiddelde duur éérste baan	238 dagen	247 dagen	1.131 dagen
Gemiddelde uurloon eerste baan	€ 4,58	€ 4,98	€16,05

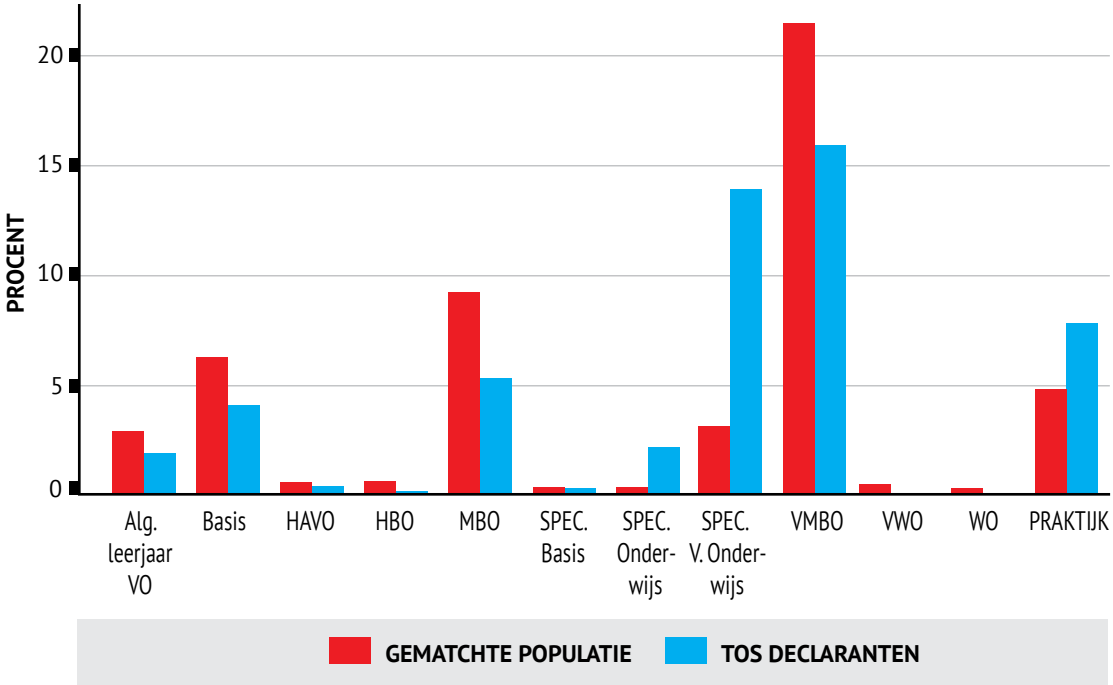
3.3.3 Onderwijsuitkomsten

Basisschool eindtoetsadvies en hoogst behaalde opleiding

Om de onderzoeksvraag 'Is er een verschil tussen het gegeven basisschool eindtoetsadvies en de uiteindelijk hoogst behaalde opleiding van TOS declaranten en de gematchte populatie?' te beantwoorden is de tweede matchingprocedure toegepast (zie uitleg hier). In de analyses zijn alleen de TOS declaranten meegenomen waarvan de basisschool eindtoetsadvies bekend is. Dat zijn 1.672 TOS declaranten. De gemiddelde leeftijd van deze populatie is 14 jaar en 35% is vrouw. De volgende vijf basisschool eindtoetsadvies categorieën zijn meegenomen: 1) vmbo-b; 2) vmbo-k; 3) vmbo-t; 4) havo; 5) vwo. Per categorie is er een vergelijking gemaakt met verschillende soorten hoogst behaalde opleidingen. Iedere vergelijking is weergegeven in een aparte figuur en hieronder beschreven.

In Figuur 11 zijn de resultaten weergegeven van het basisschool eindtoetsadvies vmbo-b. Deze figuur laat zien dat TOS declaranten met een vmbo-b eindtoetsadvies vaker speciaal (voortgezet) onderwijs[3] en praktijk onderwijs als hoogst behaalde opleiding hebben ten opzichte van de gematchte populatie. Daarnaast hebben TOS declaranten met een basisschool eindtoetsadvies vmbo-b minder vaker een algemeen leerjaar volwassenonderwijs, basisonderwijs, mbo en vmbo als hoogst behaalde opleiding ten opzichte van de gematchte populatie.

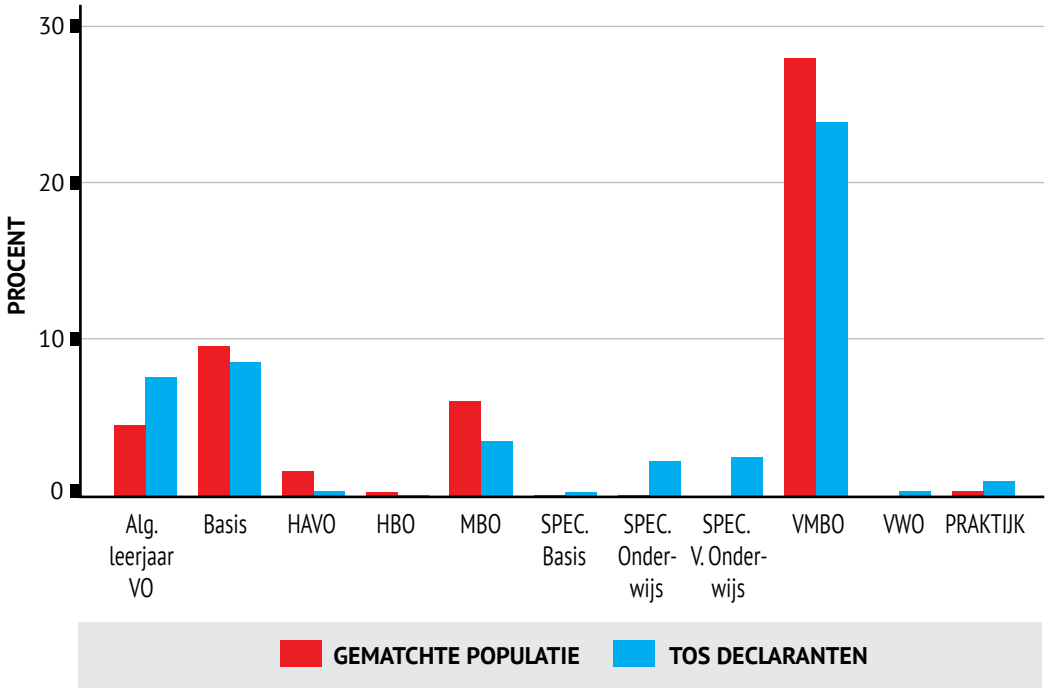
Figuur 11. Hoogst behaalde opleidingen na vmbo-b advies

[3] *Figuur 11 tot en met 15: Er is geen informatie over het onderwijsniveau (bijv. vmbo, havo, vwo) dat is behaald wanneer een declarant Voortgezet Speciaal Onderwijs als hoogst behaalde opleiding heeft.*

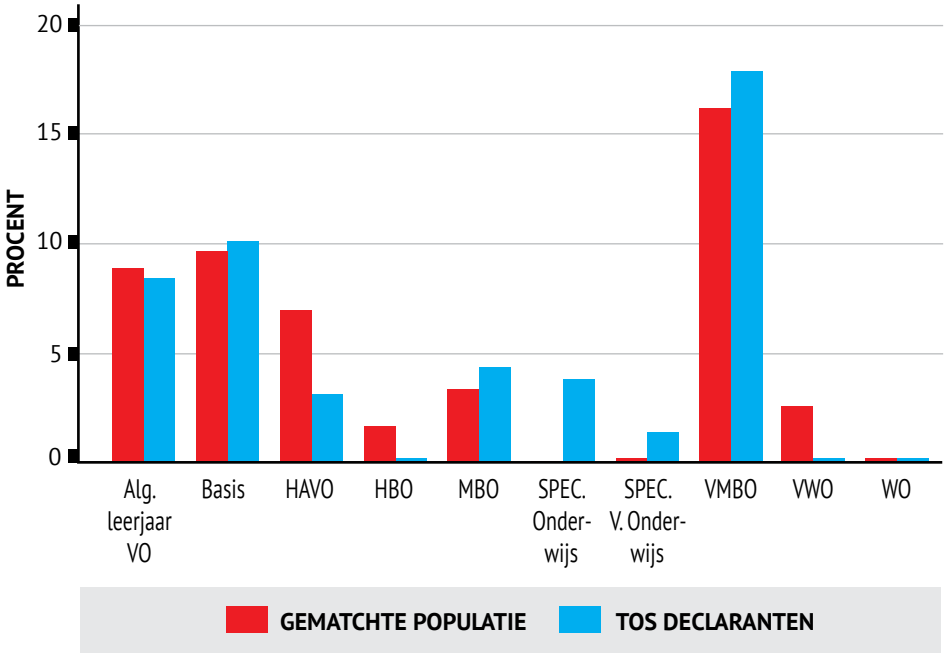
In Figuur 12 zijn de resultaten weergegeven van het basisschool eindtoetsadvies vmbo-k. Deze figuur laat zien dat TOS declaranten met een vmbo-k basisschool eindtoetsadvies vaker (voortgezet) speciaal onderwijs en een algemeen leerjaar volwassenonderwijs als hoogst behaalde opleiding hebben ten opzichte van de gematchte populatie. Daarnaast hebben TOS declaranten met een basisschool eindtoetsadvies vmbo-k minder vaak basisonderwijs, mbo, havo en vmbo als hoogst behaalde opleiding ten opzichte van de gematchte populatie.

Figuur 12. Hoogst behaalde opleidingen na vmbo-k advies

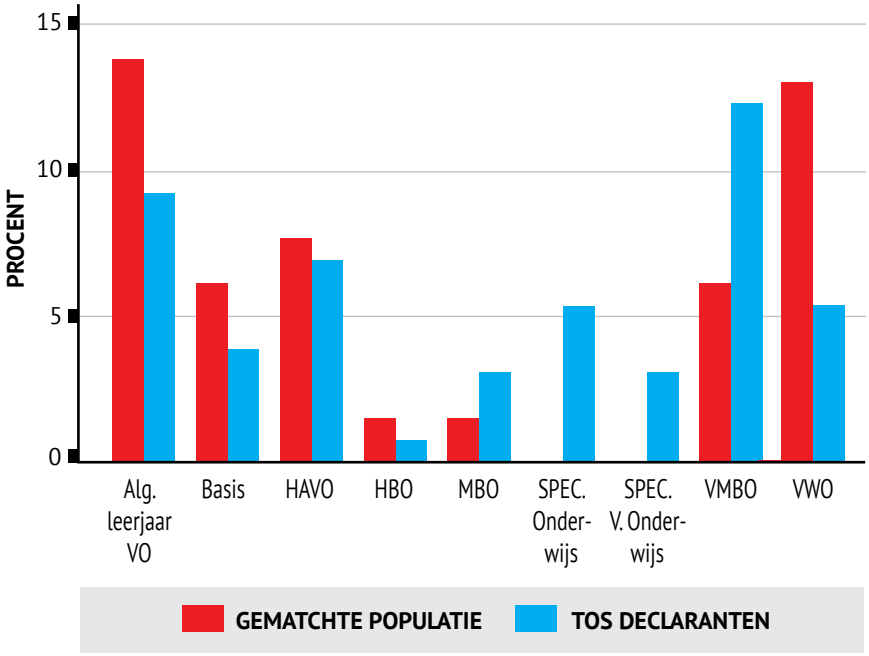
In Figuur 13 zijn de resultaten weergegeven van het basisschool eindtoetsadvies vmbo-t. Deze figuur laat zien dat TOS declaranten met een vmbo-t basisschool eindtoetsadvies vaker basisonderwijs, (voortgezet) speciaal onderwijs, mbo en vmbo als hoogst behaalde opleiding hebben ten opzichte van de gematchte populatie. Daarnaast hebben TOS declaranten met een basisschool eindtoetsadvies vmbo-t minder vaak een algemeen leerjaar volwassenonderwijs, havo, hbo en vwo als hoogst behaalde opleiding ten opzichte van de gematchte populatie.

Figuur 13. Hoogst behaalde opleidingen na vmbo-t advies

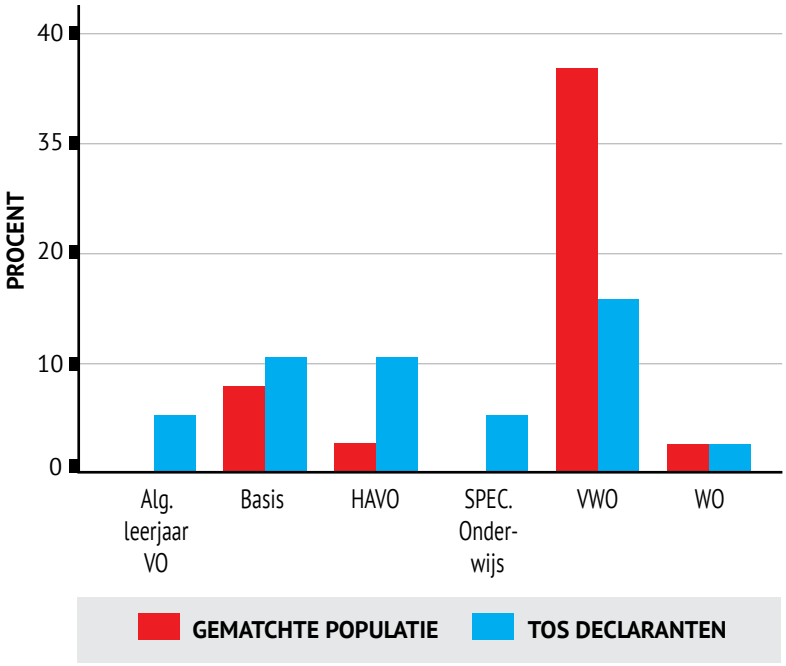
In figuur 14 zijn de resultaten weergegeven van het basisschool eindtoetsadvies havo. Deze figuur laat zien dat TOS declaranten met een havo basisschool eindtoetsadvies vaker (voortgezet) speciaal onderwijs, vmbo en mbo als hoogst behaalde opleiding hebben ten opzichte van de gematchte populatie. Daarnaast hebben TOS declaranten met een basisschool eindtoetsadvies havo minder vaak een algemeen leerjaar volwassen onderwijs, basisonderwijs, havo, hbo en vwo als hoogst behaalde opleiding ten opzichte van de gematchte populatie.

Figuur 14. Hoogst behaalde opleidingen na havo advies

In Figuur 15 zijn de resultaten weergegeven van het basisschool eindtoetsadvies vwo. Deze figuur laat zien dat TOS declaranten met een vwo bassischool eindtoetsadvies vaker een algemeen leerjaar volwassenonderwijs, basisonderwijs, havo en speciaal onderwijs als hoogst behaalde opleiding hebben ten opzichte van de gematchte populatie. Daarnaast hebben TOS declaranten met een basisschool eindtoetsadvies vwo minder vaak een vwo als hoogst behaalde opleiding ten opzichte van de gematchte populatie.

Figuur 15. Hoogst behaalde opleidingen na vwo advies

ZG in beeld

4 Conclusies

4.1 VI declaranten

Arbeidsmarktuitkomsten

- VI Declaranten in de leeftijd van 15 tot en met 65 jaar hebben minder vaak een betaalde baan gehad in 2015 tot en met 2019 ten opzichte van de gematchte en de NL populatie.
- VI declaranten hebben in de leeftijd van 15 tot en met 65 jaar vaker inkomen uit 'overige sociale voorzieningen' en 'ziektewet/ arbeidsongeschiktheid' ten opzichte van de gematchte en de NL populatie.
  - VI declaranten vrouwen van 20 jaar tot ongeveer 55 jaar hebben vaker gewerkt dan VI declaranten mannen.
  - VI declaranten mannen hebben vanaf 25 jaar vaker gebruik gemaakt van 'overige sociale voorzieningen' dan VI declaranten vrouwen.
- VI declaranten werken relatief vaker 32 en 36 uur per week en minder vaak meer dan 36 uur per week ten opzichte van de gematchte en NL populatie.
- VI declaranten hebben een lager uurloon ten opzichte van de gematchte en NL populatie.
  - VI declaranten hebben al een gemiddeld lager uurloon bij de eerste baan.
  - VI declaranten die ooit speciaal onderwijs hebben gevolgd hebben een gemiddeld lager uurloon bij de eerste baan ten opzichte van de gehele VI declaranten populatie.
- VI declaranten werken vaker in de 'werk en (re)integratie' en bij de 'Overheid, provincies, gemeenten, en waterschappen' ten opzichte van de gematchte en NL populatie.
- VI declaranten blijven gemiddeld langer bij dezelfde baan ten opzichte van de NL populatie.
  - VI declaranten die ooit speciaal onderwijs hebben gevolgd blijven gemiddeld minder lang bij dezelfde baan ten opzichte van de gehele VI declaranten populatie.

Onderwijsuitkomsten

- VI declaranten hebben vaker 'basisonderwijs' als hoogst behaalde opleiding ten opzichte van de gematchte en NL populatie.
- VI declaranten verschillen weinig van de gematchte en NL populatie in het aantal dagen dat er gemiddeld over verschillen opleidingen wordt gedaan.
- VI declaranten die werk vinden na het behalen van hun hoogst behaalde opleiding doen daar over het algemeen niet langer over ten opzichte van de gematchte en NL populatie.
  - VI declaranten die ooit speciaal onderwijs hebben gevolgd en werk vinden na het behalen van hun hoogst behaalde opleiding doen daar minder lang ten opzichte van de gehele VI declaranten populatie.
- VI declaranten hebben vaker een lager onderwijsniveau als hoogst behaalde opleiding dan het gegeven eindtoetsadvies op de basisschool ten opzichte van de gematchte populatie.

Duurmodellen

- Voor alle populaties is er een opvallende toename in de kans om uit te stromen naar 'werknemer' rond de 400 dagen na het behalen van een mbo-, hbo- of wo-diploma.
- Voor alle populatie is er een sterke toename in de kans om uit te stromen naar een bepaalde sociaaleconomische categorie in de eerste 50 dagen.
  - De kans dat VI declaranten uitstromen naar 'werknemer' neemt sterk af na ongeveer 50 dagen.
  - De kans dat VI declaranten uitstromen naar 'overige sociale voorzieningen' of 'ziektewet/ arbeidsongeschiktheid' neemt sterk toe na 50 dagen.

- Na een half jaar in de eerste baan begint de kans dat VI declaranten vanuit de eerste baan na het behalen van een mbo, hbo en wo diploma uitstroomt naar 'overige sociale voorzieningen' en 'ziektewet/arbeidsongeschiktheid' te groeien.
- VI declaranten blijven vaker bij de eerste baan na het behalen van een mbo-, hbo- of wo-diploma dan de gematchte en NL populatie.

4.2 DSH declaranten

Arbeidsmarktuitkomsten

- DSH declaranten in de leeftijd van 15 tot en met 65 jaar hebben iets minder vaak een betaalde baan gehad in 2015 tot en met 2019 ten opzichte van de gematchte en de NL populatie.
- DSH declaranten hebben in de leeftijd van 15 tot en met 65 jaar vaker inkomen uit 'overige sociale voorzieningen' en 'ziektewet/ arbeidsongeschiktheid' ten opzichte van de gematchte en NL populatie.
  - DSH declaranten vrouwen hebben vanaf ongeveer 20 jaar minder vaak gewerkt dan DSH declaranten mannen.
  - DSH declaranten vrouwen zitten vanaf ongeveer 20 jaar tot en met ongeveer 65 zitten vaker in de 'ziektewet/arbeidsongeschiktheid' dan DSH declaranten mannen.
- DSH declaranten werken vaker 32 en 36 uur dan 38 en 40 per week ten opzichte van de gematchte en NL populatie.
- DSH declaranten hebben een lager uurloon ten opzichte van de gematchte en NL populatie.
  - DSH declaranten hebben al een gemiddeld lager uurloon bij de eerste baan.
- DSH declaranten werken vaker in de 'werk en (re)integratie' en bij de 'Overheid, provincies, gemeenten, en waterschappen' ten opzichte van de gematchte en NL populatie.
- DSH declaranten blijven gemiddeld langer bij dezelfde baan ten opzichte van de gematchte en NL populatie.
- DSH declaranten die in de 'ziektewet/arbeidsongeschikt' zitten iets vaker vrouw zijn ten opzichte van de gematchte en NL populatie.

Onderwijsuitkomsten

- DSH declaranten hebben vaker 'basisonderwijs' als hoogst behaalde opleiding ten opzichte van de gematcht en NL populatie.
- DSH declaranten verschillen weinig van de gematchte en NL populatie in het aantal dagen dat er gemiddeld over verschillen opleidingen wordt gedaan:
  - DSH declaranten doen langer over het behalen van een wo-opleiding dan de gematchte en NL populatie.
- DSH declaranten die werk vinden na het behalen van hun hoogst behaalde opleiding doen daar over het algemeen niet langer over ten opzichte van de gematchte en NL populatie.
- DSH declaranten hebben vaker een lager onderwijsniveau als hoogst behaalde opleiding dan het gegeven eindtoetsadvies op de basisschool ten opzichte van de gematchte populatie.

4.3 TOS decaranten

Arbeidsmarktuitkomsten

- TOS declaranten in de leeftijd van 15 tot en met 65 jaar hebben minder vaak een betaalde baan gehad in 2015 tot en met 2019 ten opzichte van de gematchte en de NL populatie.
- TOS declaranten in de leeftijd van 15 tot en met 65 jaar hebben vaker 'overige sociale voorzieningen' en 'ziektewet/arbeidsongeschiktheid' als inkomensbron ten opzichte van de gematchte populatie.
    - TOS declaranten vrouwen hebben vanaf 15 jaar minder vaak gewerkte dan TOS declaranten mannen.
- TOS declaranten werken vaker minder uren dan de gematchte en de NL populatie.
- TOS declaranten hebben een lager uurloon ten opzichte van de gematchte en NL populatie.
- TOS declaranten werken vaker in een 'grootwinkelbedrijf' en bij een 'agrarisch bedrijf' ten opzichte van de gematchte en NL populatie.
- TOS declaranten blijven gemiddeld iets minder lang bij dezelfde baan ten opzichte van de gematchte en NL populatie.

Onderwijsuitkomsten

- TOS declaranten hebben vaker een lager onderwijsniveau als hoogst behaalde opleiding dan het gegeven eindtoetsadvies op de basisschool ten opzichte van de gematchte populatie.

ZG in beeld

5 Bijlage

5.1 Definities arbeidsmarktuitkomsten

5.5.1 Arbeidspercentage

CBS definitie van heeft een betaalde baan gehad: "*Er sprake is van een gezagsverhouding werkgever-werknemer en er is gedurende tenminste één uur per week betaalde arbeid verricht.*" (CBS, 2022)

5.5.2 Sociaaleconomische categorieën

CBS toelichting sociaaleconomische categorie: *"Indeling van een persoon in een sociaaleconomische categorie. Om de score op deze variabele te bepalen worden alle inkomsten in de verslagmaand uit de verschillende inkomensbronnen die iemand heeft, met elkaar vergeleken. Het hoogste bedrag is in principe bepalend voor de sociaaleconomische categorie. Het gaat zodoende om een zwaartepuntbepaling. Daarnaast wordt meegenomen of een persoon ingeschreven staat bij een onderwijsinstelling. Dat is mede bepalend voor de sociaaleconomische categorie."* (CBS, 2022: https://www.cbs.nl/nl-nl/achtergrond/2018/09/niet-alle-naoorlogse-stadswijken-kennen-achterstand/sociaaleconomische-categorieen)

1. Werknemer: personen die in de verslagmaand een baan als werknemer in Nederland hebben of inkomsten uit arbeid in het buitenland en niet in een hoofdbaan als directeur/groot aandeelhouder actief zijn.
2. Directeur/groot aandeelhouder: wordt nagegaan of personen ergens in de verslagmaand als hoofdbaan directeur/groot aandeelhouder hadden.
3. Zelfstandige: wordt nagegaan of personen in de verslagmaand winst uit onderneming hadden.
4. Overige zelfstandige: wordt nagegaan of personen in de verslagmaand winst uit overige ondernemingen hadden.
5. Werkloosheidsuitkering: wordt nagegaan of personen in de verslagmaand een werkloosheidsuitkering hebben ontvangen. Tot de werkloosheidsuitkeringen worden gerekend: uitkeringen Werkloosheidswet (WW), wachtgelduitkeringen overheid, uitkeringen Toeslagenwet.
6. Bijstandsuitkering: wordt nagegaan of personen in de verslagmaand een bijstandsuitkering hebben ontvangen. Tot de bijstandsuitkering worden gerekend: uitkeringen in het kader van de Algemene Bijstandswet (ABW) of de Wet Werk en Bijstand (WWB).
7. Overige sociale voorzieningen: wordt nagegaan of personen in de verslagmaand een sociale voorziening hebben ontvangen. Tot de overige sociale voorzieningen worden gerekend: uitkeringen Wet Inkomensvoorziening Oudere en gedeeltelijk Arbeidsongeschikte Werkloze werknemers (IOAW), Wet Inkomensvoorziening Oudere en gedeeltelijk Arbeidsongeschikte gewezen zelfstandigen (IOAZ), Besluit bijstandsverlening zelfstandigen (Bbz), Wet Werk en Inkomen Kunstenaars (WWIK), Wet arbeidsongeschiktheidsvoorzieningen jonggehandicapten (Wajong), Oorlogs- en Verzetspensioenen en overige uitkeringen niet nader te bepalen.

8. Ziektewet/arbeidsongeschiktheid: wordt nagegaan of personen in de verslagmaand in de ziektewet zat of arbeidsongeschikt waren. Tot de ziektewet/arbeidsongeschiktheid worden gerekend: uitkeringen Ziektewet (ZW), Wet op de Arbeidsongeschiktheidsverzekering (WAO), Wet Arbeidsongeschiktheidsverzekering zelfstandigen (Waz), Wet Werk en Inkomen naar Arbeidsvermogen (WIA), de regeling Inkomensvoorziening Volledig Arbeidsongeschikten (IVA), de regeling Werkhervatting Gedeeltelijk Arbeidsgeschikten (WGA) en de Toeslagenwet (TW, in combinatie met arbeidsongeschiktheidsuitkering)
9. Pensioen: wordt nagegaan of personen in de verslagmaand pensioen hebben ontvangen.
10. Nog niet schoolgaand/schoolgaand/studerend met inkomen: wordt nagegaan of personen in de verslagmaand als scholier of student zijn geregistreerd en een maandelijks inkomen hadden.
11. Nog niet schoolgaand/schoolgaand/studerend zonder inkomen: wordt nagegaan of personen in de verslagmaand als scholier of student zijn geregistreerd zonder een inkomen.
12. Overig zonder inkomen
13. Meewerkend gezinslid: wordt nagegaan of zij in de verslagmaand als meewerkende partner van een zelfstandig ondernemer actief zijn.